

۱۱۸ تست ادبیات

مناسب جهت جمع بندی

تستهای کلیدی و خوب کنکور تجربی

کاری از گروه آموزشی جهش

@jahesh_org

@edu_omumi

پرونامه ریپی مشاوران پرتو

09211729431

۱- معنی «صُرّه» با توجه به جمله‌ی «صُرّه‌ای هزار دینار به او داد.» چیست؟

- (۱) پاداش (۲) کیسه (۳) جواز (۴) وعده

۲- با توجه به عبارت «تا نه تصوّر شود آن‌ها را با جزمیّت بازگو کرده‌ام.» معنی «جزمیّت» چیست؟

- (۱) آسانی و سهولت (۲) جهالت و ناآگاهی (۳) میل و رغبت (۴) قطعیت و یقین

۳- با توجه به عبارت «گفت: سهل است، چغزی و صعوه‌ای نیز بر روی آب می‌رود.» معنی «چغز» چیست؟

- (۱) سنجاقک (۲) قورباغه (۳) ماهی (۴) مار آبی

۴- در جمله‌های «غفلت‌هایم را حمل بر بی‌استعدادی و ثحملی و ولنگاری‌ام می‌کردند. یکی از مهمانان، روضه می‌خواند.

خیلی حرّاف و فضول بود. من قُلا کردم و برای مسخره عینک را از جعبه‌اش درآوردم و با این ریخت مضحک رفتم

تا سربه‌سر خواهرم بگذارم. آفتاب رنگ رفته و زردی طالع بود و مطمئن و خوش حال بودم.» چند غلط‌املایی هست؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- در متن «ثمره‌ی نوی در نظر رستم تحجّر و غرور است که انسانیت را تهدید می‌کند. در مقابل، اسفندیار فرتوتی

رستم را تحقیر می‌کند. رستم به تعبیه‌ی زال تسلیم می‌شود. زال در عین چاره‌گری او را از عواقب شوم کشتن

اسفندیار برحذر می‌دارد. رستم به توصیه‌ی سیمرغ، از نو التماس می‌کند و وعده‌ی همه نوع خدمتگذاری می‌دهد. اما

تین و رعشه‌ی صدای او حالتی به مرموزی و سهمناکی مرگ در خود دارد.» چند غلط‌املایی وجود دارد؟

- (۱) دو (۲) یک (۳) سه (۴) چهار

۶- در عبارت «یکی از حضار چنان محفوظ‌گردیده بود که جلو رفته جبهه‌ی شاعر را بوسید و از تخلص او پرسید. گفت:

به اصرار ادیب پیشاوری که در اواخر عمر با بنده مألوف بودند، «استاد» را اختیار کردم. خادم یک رأس غاز فربه و

پُرشته در وسط میز گذاشت. مهمان‌ها سخت در محذور گیر کرده بودند.» چند غلط‌املایی وجود دارد؟

- (۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۷- در کدام گزینه، «واو معیّت» به کار رفته است؟

(۱) آخر چه کنم من و چه بد کردم

(۲) امروز بسه غسم فزون‌ترم از دی

(۳) بندی است گران به دست و پایم در

(۴) ترسیدم و پشتت بر وطن کردم

تا بند ملک بود سزاوارم

و امسال به نقد کمتر از پارم

شاید که بس ابله و سبک‌بارم

گفتم من و طالع نگوئسم

۸- در کدام گزینه، ارتباط معنایی میان دو مصراع، با اسلوب معادله مطابقت می‌کند؟

- (۱) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
(۲) صبحدم چون کله بندد آه دودآسای من
(۳) عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را
(۴) نالم به دل چو نای من اندر حصار نای
- کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران
چون شفق در خون نشیند چشم خون‌پالای من
دزد دانامی کشد اول چراغ خانه را
پستی گرفت همّت من زین بلند جای

۹- در کدام گزینه یکی از ارکان تشبیه، محذوف است؟

- (۱) او نگاهش مثل خنجر بود.
(۲) چاه چونان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور
(۳) قهوه‌خانه گرم و روشن بود، همچون شرم
(۴) گرچه بیرون تیره بود و سرد، همچون ترس

۱۰- در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی، آرایه‌ی جناس هست.

- (۱) بر این گونه رفتند هر دو به رزم
(۲) بسپردند و پوشید روشن برش
(۳) چون شد روز رستم بپوشید گبر
(۴) کمندی به فتراک زین بر بیست
- تو گفتی که اندر جهان نیست بزم
نهاد آن کلاه کیسی بر سرش
نگهبان تن کرد بر گبر ببر
بر آن باره‌ی پیل پیکر نشست

۱۱- عبارت «پژوهش‌های او در حوزه‌ی زبان فارسی و نقد و نظرهایی که در این زمینه ارائه کرده است، از بهترین نمونه‌های پژوهش فارسی محسوب می‌شود و کتاب «روزها»ی وی یکی از نمونه‌های برجسته‌ی حسب حال و زندگی‌نامه در زبان فارسی است» درباره‌ی چه کسی صدق می‌کند؟

- (۱) جلال آل احمد
(۲) عبدالرحیم تبریزی
(۳) محمدعلی اسلامی ندوشن
(۴) محمدعلی جمال‌زاده

۱۲- عبارت «مشهورترین شاعر رمانتیک قرن ۱۹ فرانسه و از بزرگترین ادیبان و نویسندگان اجتماعی جهان است. از ده سالگی به شعر گفتن پرداخت و در ۲۵ سالگی، شاعری سرشناس بود. عضو فرهنگستان فرانسه و نماینده‌ی مجلس قانون‌گذاری بود و به دلیل مخالفت با ناپلئون سوم، ۲۰ سال در تبعید به سر بُرد.» کدام شخصیت را معرفی می‌کند.

- (۱) آندره ژید
(۲) آلن رنه لوساژ
(۳) الکساندر دوما
(۴) ویکتور هوگو

۱۳- کدام گزینه برای کامل کردن عبارت «هر ایرانی فارسی‌دان در کلام بیهقی موسیقی پُر تأثیری حس می‌کند. این آهنگ موزون، از یک سو به واسطه‌ی به‌گزین کردن بیهقی است از میان انبوه واژه‌ها و ترکیبات و از سوی دیگر محصول اوست.» مناسب است؟

- (۱) حُسن تالیف کلام
(۲) بررسی و تصحیح‌های مکرر
(۳) توجه درباریان به کلام
(۴) اقتضای زمان نویسندگی

۱۴- همهی شاعران زیر به جز، با سرودن اشعاری فارغ از قید تساوی مصراع‌ها و قافیه‌بندی‌های معمول و سنتی، به ایجاد شیوه‌ای تازه در شعر فارسی، کمک کرده‌اند.

- (۱) تقی رفعت
(۲) جعفر خامنه‌ای
(۳) شمس کسمایی
(۴) محمدتقی بهار

۱۵- نیما، در شعر زیر از چه سخن می‌گوید و منتظر چیست؟

خشک آمد کشتگاه من / در جوار کشت همسایه / قاصد روزان ابری، داروگ، کی می‌رسد باران؟

(۱) اتمام خوشایند فصل برداشت محصول - فرصتی برای کشت مجدد

(۲) دستیابی به محصول ارزشمند و بی‌آفت - فرصت استفاده از محصول

(۳) استبداد حاکم بر جامعه‌ی خویش - آینده‌ای روشن

(۴) قحطی و قهر و غضب الهی با ظالمان - روزگار خوش گذشته

۱۶- از بیت «به باد افره این گناهم مگیر تویی آفریننده‌ی ماه و تیر» که رستم در مناجات پیش از تیراندازی به سوی

اسفندیار، گفته است، کدام گزینه دریافت می‌شود؟

(۱) زدن تیر به چشم اسفندیار، گناهی است که از رستم پهلوان، انتظار نمی‌رود.

(۲) به خاطر گناهی که اسفندیار مرتکب شده است، عمل رستم مستوجب کیفر نیست.

(۳) آفریدگار جهان از رفتار ناجوانمردانه‌ی رستم، اصلاً خشمگین نیست.

(۴) رستم با طیب خاطر و بدون عذاب وجدان بدین عمل اقدام نموده است.

۱۷- «بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.» یعنی:

(۱) به خاطر بونصر شایع کن که تندرست هستم و در روزهای آینده به دیدارتان می‌آیم زیرا مرض و تب از بین رفت.

(۲) به بونصر بگو که امروز حالم خوب است و در دو سه روز آینده اجازه‌ی ملاقات خواهم داد زیرا که بیماری و تب،

کاملاً برطرف شد.

(۳) به بونصر خبر بده که من تا امروز حالم خوب بوده و دو سه روز مشغول ملاقات با افراد بودم چون دیگر هیچ بیماری ندارم.

(۴) به بونصر توضیح بده که اگر امروز حالم بهبود یابد تا دو سه روز دیگر رفع زحمت می‌کنم برای اینکه هیچ بهانه‌ای دیگر ندارم.

۱۸- کدام گزینه از بیت عارفانه‌ی «هر که در این بزم مقرب‌تر است جام بلا بیشترش می‌دهند» فهمیده می‌شود؟

(۱) شما از مقربان وی پرهیزید تا به زحمتان نیفکنند.

(۲) باید از دوستان او دوری نکنید هرچند که از شما دوری کنند.

(۳) از او دوری کنید تا بیش از این آزرده نشوید.

(۴) به او نزدیک‌تر می‌شوید، گرچه بیشتر آزار ببینید.

۱۹- «ما نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.» یعنی، من هم باید

(۱) این مسؤلیت حکومت را رها کنم و عزت و اعتباری را حفظ کنم.

(۲) از عهده‌ی وظایف ریاست برآیم و شرایط سروری را به انجام رسانم.

(۳) ظواهر ریاست را کنار بگذارم و سرشناسان را محترم بدارم.

(۴) وسایل و تجهیزات حکومت را تهیه کنم و حقوق بزرگان را بپردازم.

۲۰- سفارش بیت «چرا گوید آن چیز در خُفیه، مرد که گر فاش گردد شود روی زرد؟» چیست؟

(۱) کم حرف بزن (۲) افشاگری مکن (۳) سخن مگوی (۴) غیبت مکن

۲۱- شاعر در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی از طی شدن روزگار شباب سخن گفته است؟

- (۱) وفسا نسکردی و کسردم، جفا ندیدی و دیدم
 - (۲) به روی بخت ز دیده، ز چهر عمر به گردون
 - (۳) جوانی‌ام به سمنند شتاب می‌شد و از پی
 - (۴) چون شمع خنده نکردی، مگر به روز سیاهم
- شکستی و نشکستم، بریدی و نبریدم
گهی چو اشک نشستم، گهی چو رنگ پریدم
چو گرد در قدم او، دویدم و نرسیدم
چون بخت جلوه نکردی، مگر ز موی سپیدم

۲۲- ملک‌الشعرای بهار در ابیات زیر از قصیده‌ی دماوندیه، به جز بیت از مبارزه با استبداد و اختناق حاکم بر جامعه، سخن گفته است؟

- (۱) از آتش دل برون فرستم
 - (۲) بگرای چو ازدهای گرز
 - (۳) تا چشم بشر نبیندت روی
 - (۴) من بسند دهانت برگشایم
- برقی که بسوزد آن دهان بند
بخروش چو شرزه شیر ارغند
بسنهفته به ابر چهر دل‌بند
ور بگشایسند بندم از بند

۲۳- در بیت «آینه‌ی سکندر جام می است بنگر تا بر تو عرضه دارد، احوال ملکِ دارا» منظور شاعر از «جام می» چیست؟

- (۱) آرزوی باطل
- (۲) ارزش و اعتبار دنیوی
- (۳) دل پاک عارف
- (۴) قدرت جسمانی

با توجه به متن زیر، به دو سؤال بعد پاسخ دهید.

آورده‌اند که شیخ ما ابوسعید - قدس الله روحه العزیز - روزی در نیشابور بر اسب نشسته بود و جمع متصوفه در خدمت او، به بازار فرو می‌راند، جمعی ورنایان می‌آمدند، برهنه. هر یکی از پای چرمین پوشیده و یکی را بر گردن گرفته می‌آوردند. چون پیش شیخ رسیدند شیخ پرسید که «این کیست؟» گفتند: «امیر مقامران است» شیخ او را گفت که «این امیری به چه یافتی؟» گفت: «ای شیخ به راست باختن و پاک باختن» شیخ نعره‌ای بزد و گفت: «راست باز و پاک باز و امیر باش!».

۲۴- شیوه‌ی تعلیم شیخ چگونه بوده است؟

- (۱) بهره‌گیری مثبت از هر سخن و عمل ناپسند
- (۲) تشویق و تحریک گناهکاران برای رسیدن به اهدافشان
- (۳) برخورد خشونت‌آمیز و فریاد کشیدن بر سر گناهکاران
- (۴) نهی از منکر به روش مستقیم

۲۵- از متن فوق، کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- (۱) پاسخ امیر مقامران به شیخ طنزآمیز و اهانت‌آمیز بود.
- (۲) صداقت و اخلاص، عامل اصلی ترقی و تعالی است.
- (۳) همراهان شیخ، جمعی از برنایان و مسکینان بودند.
- (۴) مخاطب شیخ، یکی از امیران و فرمانروایان محلی بوده است.

۲۶- معنی «وجنه» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) آزار
- (۲) خار
- (۳) خوار
- (۴) رخسار

۲۷- در بیت «وزین دختر شاه هاماوران پر اندیشه گشتی به دیگر کران»، دختر شاه هاماوران کیست و معنی «به دیگر

کران» چیست؟

(۱) جریره - سرزمین پهناور (۲) سودابه - از سوی دیگر (۳) کتابون - هر مکان (۴) فرنگیس - از طرف دیگر

۲۸- معنی کدام کلمه نادرست است؟

(۱) برگستوان : لباس جنگی

(۲) دوال : لگام مخملی مزین به زر و سیم

(۳) فتراک : ترک بند

(۴) گبر : نوعی زره و لباس جنگی

۲۹- در متن «حالی به صواب آن لایق‌تر که در کارها غفلت کم رود و مهمات را خوار شمرده نباید، که بقای ملک و

استقامت دولت بی هزم کامل و عدل شامل و رای راست و شمشیر تیز ممکن نباشد. لکن به سخن او الطفاتی نرفت و

مناصحت او مقبول نبود.» چند غلط املائی هست؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۰- در کدام گزینه غلط املائی هست؟

(۱) فرط استیصال - اضغاص احلام - قلبیهی حلوا - التماس و التفات

(۲) ثقبه‌ی منقار - فرزانگی راهب - طور سینین - فرتوتی و تحجر

(۳) طنین و رعشه‌ی صدا - قدح نفیس - فروگذار کردن - الحاح و اصرار

(۴) پتیاره‌های هفت خان - مستلزم تامل - تضریب و سخن چینی - الم و درد

۳۱- در متن «نزدیک آمد که این هراس، ضجرت بر من چیره گرداند و در موج ضلالت اندازد. چه، علم متروک و جهل

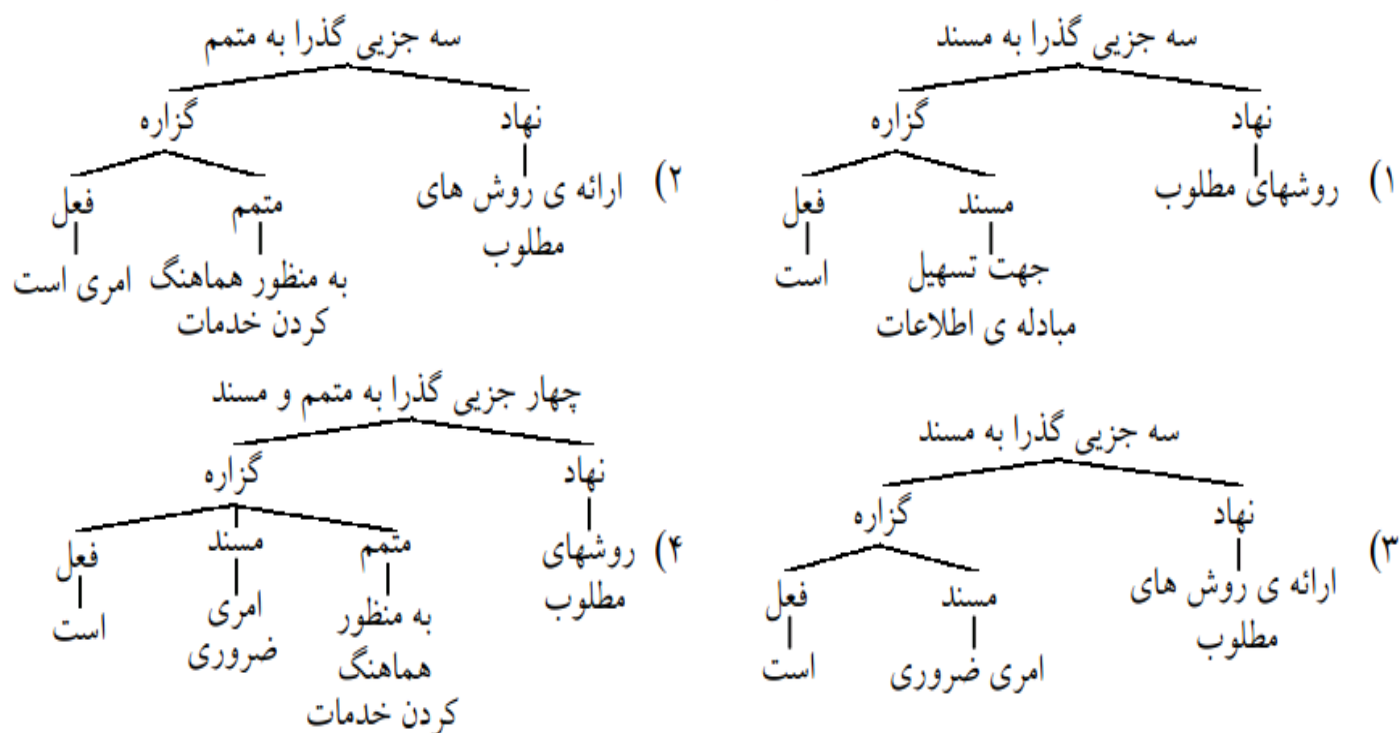
مطلوب و مروت منزوی و دوستی‌ها ضعیف و عداوت‌ها قوی و شیران فارق و محترم و راستی مهجور و حرص

غالب و قناعت مغلوب و عالم غدار بدین معانی شادمان است.» املائی کدام کلمه **نادرست** است؟

(۱) ضلالت (۲) ضجرت (۳) مهجور (۴) فارق

۳۲- نمودار جمله‌ی «ارائه‌ی روش‌های مطلوب به منظور هماهنگ کردن خدمات و فعالیت‌های کتابخانه‌های کشور جهت

تسهیل مبادله‌ی اطلاعات امری است ضروری» کدام است؟

۳۳- کدام گزینه به ویرایش نیاز ندارد؟

- (۱) اسلام که همه‌ی رنگ‌های قومیت را زدود و سنت‌ها را دگرگون کرده نوروز را جلای بیش‌تر داد.
- (۲) در هفته‌های اخیر، تجارت جهانی رونق بی‌سابقه‌ای را تجربه می‌کند.
- (۳) کودکی به تالاسمی مبتلا شده بود و از کم‌خونی قابل توجهی برخوردار بود.
- (۴) مثنوی معنوی در قرن هفتم توسط مولانا جلال‌الدین محمد بلخی نوشته و تنظیم یافت.

۳۴- در کدام گزینه «شاخص» به کار نرفته است؟

- (۱) کدخدا احمد، به مسائل و مشکلات مردم روستا رسیدگی می‌کند.
- (۲) عموی احمد، مهندس شرکت نفت است.
- (۳) دکتر محمد معین، اولین دکترای ادبیات در ایران بود.
- (۴) غلامحسین یوسفی، در کنار مرادش، امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.

۳۵- نوع دستوری واژه‌های «هم‌نشینی - واجگاه - زبان‌شناسی - چهارم» به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) مشتق، مشتق، مشتق - مرکب، ساده
- (۲) مشتق - مرکب، مشتق، مشتق مرکب، ساده
- (۳) مشتق - مرکب، مشتق، مرکب، مشتق
- (۴) مشتق، مشتق، مشتق - مرکب، مشتق

۳۶- عبارت «اوستا شاعر درد آشنا، شعر خود را در خدمت اعتقاد خویش قرار داده است» چند تک‌واژ و چند واژه است؟

- (۱) ۲۰ تک‌واژ و ۱۵ واژه
- (۲) ۲۰ تک‌واژ و ۱۶ واژه
- (۳) ۱۹ تک‌واژ و ۱۴ واژه
- (۴) ۱۸ تک‌واژ و ۱۴ واژه

۳۷- شاعر، در کدام گزینه برای بیان منظور خود از آرایه‌ی جناس استفاده کرده است؟

- ۱) کدامین پیک را دادی پیامی
 - ۲) کدامین جامه بر یادم دریدی
 - ۳) کدامین ساعت از من یاد کردی
 - ۴) عنایت گرچه زهر تاب دارد
- کدامین شب فرستادی سلامی
کدامین خواری از بهرم کشیدی
کدامین روزم از خود شاد کردی
گذر بر چشمه‌ی نوشاب دارد.

۳۸- در کدام گزینه، آرایه‌ی استعاره بکار رفته است؟

- ۱) گهسی بسا من به صلاحی گه به جنگی
 - ۲) به کام دشمنم کردی نه نیکوست
 - ۳) دگر بساره جهاندار از سرمهر
 - ۴) به ناخن سنگ برکنند ز کهسار
- خدا تسویه دهادت زین دو رنگی
که بدکاری است دشمن کامی ای دوست
به گل رخ گفت کای سرو سمن چهر
به از حاجت به نزد ناسزاوار

۳۹- در کدام بیت آرایه‌ی حسن تعلیل به کار رفته است؟

- ۱) آمد بهار عاشقان، معشوق گل رخسار کو
 - ۲) نیساییش در دل خسرو اثر کرد
 - ۳) در این چمن که ز پیری خمیده شد کمرم
 - ۴) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده
- پر بی دلان شد باغ‌ها، آخر بگو دلدار کو
دلش را چون فلک زیر و زبر کرد
ز شاخ‌های بقا بعد از این چه بهره برم
که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را

۴۰- نویسنده‌ی کتاب «موش‌ها و آدم‌ها» کیست؟

- ۱) الکساندر دوما
- ۲) جان اشتاین بک
- ۳) خوزوئه دو کاسترو
- ۴) فرانکس فانون

۴۱- عبارت «نثر آن، گاه ساده و مرسل و گاه دارای سجع و موازنه است. نویسنده در خلال موضوعات، احادیث و آیات و

اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند. این کتاب در تصوف، اخلاق و آداب معاش و معاد است.» کدام اثر را معرفی می‌کند؟

- ۱) مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد
- ۲) طریق التحقیق
- ۳) سیر العباد الی المعاد
- ۴) اخلاق الاشراف

۴۲- عبارت «در آغاز به دستور نوح بن منصور به فارسی دری ترجمه شد. ازرقی شاعر نیز آن را به نظم در آورد و ظهیری

سمرقندی ترجمه‌ای دیگر از آن کرد.» کدام اثر را معرفی می‌کند؟

- ۱) سندباد نامه
- ۲) سمک عیار
- ۳) قابوس نامه
- ۴) کللیله و دمنه

۴۳- بیت «چون شبم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق برشدم» با کدام گزینه تناسب معنایی دارد؟

- ۱) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست
 - ۲) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم
 - ۳) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
 - ۴) بسیزارم از وفای تو یک روز و یک زمان
- چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم
از پسای تا به سر همه سمع و بصر شدم
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم

۴۴- شاعر، در همهی ابیات زیر به جز انسان را به عروج فرا می‌خواند.

- ۱) از مه او مه شکافت، دیدن او برنتافت
 - ۲) خود ز فلک برتریم، وز ملک افزون‌تریم
 - ۳) خلق چو مرغابیان، زاده ز دریای جان
 - ۴) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست
- ماه چمنان بخت یافت او که کمینه گداست
زین دو چرا نگذریم، منزل ما کبریاست
کسی کند این جا مقام، مرغ کز آن بحر خاست
ما به فلک می‌رویم، عزم تماشا که راست

۴۵- مفهوم عبارت زیر در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی آمده است.

«پروردگارا، به تو پناه می‌برم که از آن چه نمی‌دانم، سخن بگویم و راه‌جویان را هم‌چو خویشان در تیه گمراهی سرگردان سازم.»

- ۱) نباید سخن گفت ناساخته
 - ۲) کمال است در نفس انسان سخن
 - ۳) مکن پیش دیوار غیبت بسی
 - ۴) تأمل‌کنان در خطا و صواب
- نشاید بریدن نینداخته
تو خود را به گفتار ناقص مکن
بود کز پیش گوش دارد کسی
به از ژاژخایان حاضر جواب

۴۶- در تحلیل نهایی، مفهوم در بیت زیر که به شیوه‌ی نمادین خطاب به دماوند سروده شده است کدام است؟

«ای مادر سر سپید بشنو
از سر بکش آن سپید معجر
این پند سیاه بخت فرزند
بنشین به یکی کبود اورند»

- ۱) به کوه دماوند می‌گوید که برف‌هایش را ذوب کند و دوباره آتش فشانی کند.
- ۲) به مادر پیر خودش توصیه می‌کند که فقر و درویشی را رها کند و به رفاه و آسایش خود بیندیشد.
- ۳) به ملت بزرگوار ایران می‌گوید که سلطه جهانی و امپراطوری قدیم خود را دوباره احیا کند.
- ۴) به مردم ایران توصیه می‌کند که سازش با استبداد را رها کنند و خود حکومت را به دست گیرند.

۴۷- معنی بیت «هم آنگه یکایک ز درگاه شاه برآمد خروشیدن دادخواه» چیست؟

- ۱) بعد از آن، به آرامی نوای عدل و دادگری از همه جا به گوش درباریان رسید.
- ۲) در آن لحظه، ناگهان فریاد اعتراض ستم‌دیده‌ای از کاخ شاه بلند شد.
- ۳) در آن زمان، پشت سر هم برای عدالت خواهی از بارگاه شاه به در آمدند.
- ۴) سپس اندک اندک شاکیان به بارگاه حاکم در آمدند.

۴۸- مفهوم بیت‌های زیر، با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

نظر ناگه در افتادش به ماهی

«ز هر سو کرد بر عادت نگاهی

که بیش آشفته شد تا بیش تردید»

چو لختی دید، از آن دیدن خطر دید

بگفت آفاق را سوزم به آهی

(۱) بگفت ار من کنم در وی نگاهی

بگفت از عاشقی خوش تر چه کار است؟

(۲) بگفت از عشق کارت سخت زار است

بگفت آشفته از مه دور بهتر

(۳) بگفتا دوری از مه نیست در خور؟

نیامد بیش پرسیدن صوابش

(۴) چو عاجز گشت خسرو در جوابش

۴۹- «هر چه خواهی در سوادش رنج برد تیغ صرصر خواهدش حالی سترد» یعنی:

(۱) آنچه را که به زحمت بنویسی تندباد آن را محو خواهد کرد.

(۲) گردباد همه‌ی اطراف و حومه شهر را به ویرانه بدل خواهد کرد.

(۳) وقتی که شمشیرها آخته شوند تو قدرت مقابله با ایشان را نخواهی داشت.

(۴) هر دانشی که بیندوزی در برابر قدرت نیرنگ او تاب نخواهد آورد.

۵۰- معنی واژه‌های «خلنگ، تعلل، پتیاره، ستوه، سهم» به ترتیب، کدام است؟

(۱) کمان، بی‌توجهی، سالخورده، خستگی ناپذیر، هراسان

(۲) تیر، نگرانی، زشت، گرفته شده، اندازه

(۳) علف جارو، بهانه‌جویی، مهیب، درمانده، ترس

(۴) درخت بلند، توجیه کردن، بیهوده، ملول، ترسو

۵۱- معنی واژه‌های «متقاعد، مُحاق، مِخنفه، مشحون، ثقبه» به ترتیب، کدام است؟

(۱) پیشاهنگ، پوشیده شده، گرفتار، نگهبانی، حالت

(۲) مُجاب شده، پنهان‌کاری، روبند، انباشته، هنگام

(۳) گرفتار شده، از بین رفته، گردن‌بند، پوشیده، مرحله

(۴) کناره‌گیری از کاری، احاطه شده، قلاذّه، مملو، سوراخ

۵۲- معنی کلمه‌های «استیصال، استنکاف، استبعاد، استشاره» به ترتیب کدام است؟

(۱) درماندگی، سرباز زدن، دور شمردن، رأی زدن (۲) زاری، کافی شمردن، بندگی کردن، نگران شدن

(۳) تردید داشتن، نیرنگ کردن، طلب بندگی، نشان دادن (۴) التماس کردن، پافشاری، بعید دانستن، جدل و ستیزه

کردن

۵۳- املائی صحیح کلمه‌های به معانی «جویدن- زشت - طبع عالی داشتن - خواری - ترسناک» به ترتیب کدام است؟

(۱) مضغ - مذموم - مناعت - مذکت - موحش

(۲) مضغ - مذموم - منائت - مزکت - موحش

(۳) مضغ - مضموم - مناعت - مزکت - موهش

(۴) مضق - مذموم - منائت - مذکت - موهش

۵۴- در کدام گزینه، غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) هزاره و غریو - امر مُطاع - فرط استیصال - دُرر و لآلی
- ۲) نخل باسق - تحجّر و غرور - صیانت و نگهداری
- ۳) صرافت طبع - نظم و نسق - حمیت و دلاوری - لثامت و پستی
- ۴) خشی کننده‌ی توطعه - مُحمل و بیهوده - تضرّع و زاری - ضیعتک حلال

۵۵- در کدام گروه کلمه‌ها، غلط املائی هست؟

- ۱) نفعه و بوی خوش - نزحت و تفرّج - پرده‌در و هتاک - هول و هراس
- ۲) مهجور و دورافتاده - مصباح و چراغ - لهب و شعله‌ی آتش - قهر و غلبه
- ۳) قمیص و شمد - قمه و قذاره - فراست و زیرکی - فتنه و غوغا
- ۴) غریبه و نادر - یک عزّاده توپ - عتبات متبرّکه - ردا و طیلسان

۵۶- کدام هجا در فعل‌های «شنید - نمی‌داند - آموختم - می‌شنویم» به ترتیب، تکیه‌دار است؟

- ۱) آغازی - آغازی - پایانی - پایانی
- ۲) پایانی - آغازی - آغازی - قبل از آخر - آغازی
- ۳) پایانی - قبل از آخر - آغازی - پایانی
- ۴) آغازی - پایانی - پایانی - قبل از آخر - آغازی

۵۷- عبارت «بهار در آثار ارزشمند خویش، به مسایل اصلی سبک شناسی نثر و نظم فارسی پرداخته است» به ترتیب، دارای

چند تک واژ و چند واژه است؟

- ۱) بیست و هشت - بیست و یک
- ۲) بیست و شش - بیست
- ۳) بیست و نه - بیست
- ۴) بیست و هفت - نوزده

۵۸- در همه‌ی عبارت‌ها به جز عبارت «.....»، واژه‌ی «مشتق» و «مشتق - مرکب» وجود دارد؟

- ۱) توصیف شوریدگان و سالکان طریقت و ویژگی‌های اشعار الهی و شور و حال غزلیات عرفانی شعرای ایران
- ۲) امکان سنجش و مقایسه‌ی آثار ادبی و ارزشمند از لابه‌لای آثار ادبی و تاثیرپذیری‌های ملل از یک دیگر
- ۳) ابداع معانی دل‌نشین و سخن گفتن از دنیای طوفان زده‌ی درون شاعر و نیازش به معشوق و ناتوانی در برابر او
- ۴) بهره‌گیری از اساطیر، نمادها و شخصیت‌های حماسی شاهنامه و تاریخ ایران و تلفیق آن با چهره‌های بزرگ اسلام

۵۹- کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟

- ۱) غنای آثار ادبی، گواه تجربه‌ها، ژرف اندیشی‌ها و تکاپوی فرزندان ادب و فرهنگ ایران است.
- ۲) مطالعه‌ی دقیق و عمیق آثار ادبی جان را طراوت می‌بخشد و ذهن و ضمیر را شکوفا و بارور خواهد کرد.
- ۳) آثار ادبی، آینه‌ی اندیشه‌های ملّتی است که از گذرگاه حادثه‌ها و خطر گذشته و به امروز رسیده است.
- ۴) فرهنگ ایران زمین، جلوه‌گاه آثار منظوم و منثور فرهیختگان و اندیشمندان چون فردوسی، سعدی و ... است.

۶۰- نوع جمله‌ی «شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، آفریننده‌ی مثنوی عرفانی منطق الطیر با بیان این داستان تمثیلی، مراحل

سیر و سلوک را در سفر سی مرغ به سوی سیمرغ، روشن می‌سازد.» چیست؟

- ۱) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
- ۲) سه جزئی گذرا به مفعول
- ۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
- ۴) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

۶۱- عبارت «عارف و شاعر معروف، در همدان متولدشد. در ۱۸ سالگی به مولتان هند رفت و در خدمت شیخ بهاء الدین زکریا به سلوک پرداخت چند سال بعد به عربستان و آسیای صغیر رفت در قونیه به مجلس شیخ صدر الدین قونیوی راه یافت و کتاب لمعات را در آن جان نوشت. وی در دمشق درگذشت.» شرح حال کیست؟

(۱) نجم الدین رازی (۲) فخرالدین عراقی (۳) جلال الدین مولوی (۴) شمس الدین تبریزی

۶۲- نام نویسندگان کتاب‌های «موش‌ها و آدمها»، «کلبه‌ی عموتم» و «آدم‌ها و خرچنگ‌ها» به ترتیب، کدام است؟

(۱) هریت بیچراستو، فرانتس فانون، خوزوئه دوکاسترو (۲) جان اشتاین بک، فرانتس فانون، هریت بیچراستو
(۳) فرانتس فانون، جان اشتاین بک، هریت بیچراستو (۴) جان اشتاین بک، هریت بیچراستو، خوزوئه دوکاسترو

۶۳- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «جناس، استعاره، کنایه و تشبیه» موجود است؟

(۱) آن کس که سر به جیب قناعت فرو نبرد
(۲) مهمان سراسر است خانه‌ی دنیا که اندر او
(۳) گفتم بسببینم‌ش مگرم درد اشتیاق
(۴) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
بگذار تا به چاه مذکت فرو رود
یک روز این بیاید و یک روز او رود
ساکن شود، بدیدم و مشتاق‌تر شدم
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۶۴- در کدام بیت تشخیص (Personification) مشهود نیست؟

(۱) این سر به مهر نامه بدان مهربان رسان
(۲) ای صبح دم، ببین که کجای فرستمت
(۳) باد صبادروغ زن است و تو راست گوی
(۴) دست هوا به رشته‌ی جان‌بر، گره زده‌ست
کس را خبر مکن که کجای فرستمت
نزدیک آفتاب و فامی فرستمت
آن جابه رخم باد صبامی فرستمت
نزد گره‌گشایی هوا می‌فرستمت

۶۵- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «تشبیه، مراعات نظیر و تضاد» موجود است؟

(۱) ای صاحب کرامت، شکرانه‌ی سلامت
(۲) آسایش دو گیتی، تفسیر این دو حرف است:
(۳) سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد
(۴) دل می‌رود ز دستم، صاحب‌دلان خدا را
روزی تفقیدی کن درویش بی‌نوا را
با دوستان مروّت، بادشمنان مدارا
دلبر که در کف او موم است سنگ خارا
دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

۶۶- کدام مفهوم از عبارت «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به‌نشاط قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود و خیل‌تاشان و سواران را گسیل کرده. پس، رقعتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.» دریافت نمی‌شود؟

(۱) منشی با کفایت، شادمانه شروع به نوشتن کرد.
(۲) تاهنگام نمازظهر از عهده‌ی همه‌ی امور خطیر برآمد.
(۳) نوکران و چاکران را برای ماموریتی روانه کرد.
(۴) نامه‌ای که اقدامات امیر را یادداشت کرده بود گشود و نشانم داد.

۶۷- معنی عبارت «در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر، و الا طاعنان مجال وقیعت یابند.» کدام است؟

(۱) در موقع گرفتاری، با هم بودیم پس در موقع آسودگی، سازگاری بهتر است و گرنه خرده‌گیران فرصت بدگویی پیدا می‌کنند.

(۲) در وقت مصیبت شریک بوده است در وقت آرامش، اجازه دادن بهتر است و الا فرصت عیب‌جویی می‌یابد.

(۳) چون در لحظه‌ی گرفتاری با او بوده است حال باید به دیدار او برود و الا دیگران فرصت انتقاد پیدا می‌کنند.

(۴) آن گاه که با هم شریک بودیم، این گرفتاری پیش‌آمد، حال باید به او اجازه بدهی هر چه می‌خواهد بگوید.

۶۸- مفهوم بیت «چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بسته‌ات برو که هیچ‌کس ندا به گوش کر نمی‌زند» چیست؟

- (۱) درمان ناپذیری درد اشخاص نابینا
(۲) انتظار عکس‌العمل از آدم‌های ناشنوا
(۳) باورمندی به گشوده شدن روزنه‌های امید
(۴) بیهودگی تلاش برای بیدار کردن مردم غافل

۶۹- کدام گزینه، هفت‌خوان رستم را کامل می‌کند؟

- ۱- کشتن رخس شیری را ۲- غلبه‌ی تشنگی بر رستم و رفع تشنگی ۳- ۴- کشتن زنی جادوگر ۵- گرفتار کردن اولاد دیو ۶- ۷- کشتن دیو سفید
(۱) گذشتن از رود و کشتن گرگسار - جنگ با ارجاسب تورانی
(۲) گذشتن از برف و باران و باد - کشتن دو گرگ
(۳) کشتن اژدها - جنگ با ارژنگ دیو
(۴) کشتن سیمرغ - کشتن گرگسار

۷۰- بیت «مهمان سراسر خانه‌ی دنیا که اندر او ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) یکی نام نسیکو ببرد از جهان
(۲) جهان را چون رباطی با دو در دان
(۳) جهان چاهی است بی بن بر سر راه
(۴) بسرو انسدر جهان تفرج کن
یکی رسم بسد مساند از او جاودان
که چون زین در در آیی، بگذری زان
نشاید مسست خفتن بر سر چاه
پیش از آن روز کز جهان بر وی

۷۱- سفارش و پیام کدام بیت با دیگر بیت‌ها، متفاوت است؟

- (۱) حسدر کن ز نسادان ده مرده‌گوی
(۲) صد انداختی تیر و هر صد خطاست
(۳) مکن پیش دیوار غیبت بسی
(۴) کم‌آواز، هرگز نبینی خجل
چو دانا یکی گوی و پرورده گوی
اگر هوشمندی، یک انداز و راست
بود کز پشش گوش دارد کسی
جوی مشک بهتر که یک توده گل

۷۲- شاعر در همه‌ی بیت‌ها به جز بیت، به بی‌عدالتی و وضع نابسامان دستگاه حکومت اشاره کرده است.

- (۱) گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم
گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه
(۲) گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی
گفت: در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست
(۳) گفت: می‌باید تو را تا خانه‌ی قاضی برم
گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست
(۴) گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست

۷۳- کدام گزینه از حکایت زیر، دریافت نمی‌شود؟

ذوالنون پادشاهی را گفت: «فلان عامل که فرستاده‌ای به فلان ولایت بر رعیت درازدستی می‌کند.» گفت: «روزی سزای او بدهم.» گفت: «بلی، روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام ستنده باشد؛ پس به زجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی. درویش و رعیت را چه سود دارد؟»

- (۱) تأخیر در مجازات حاکمان ستمگر سبب تضييع حقوق صاحبان حق است.
(۲) مجازات و مصادره‌ی اموال حاکمان ظالم برای اجرای عدالت، لازم و کافی است.
(۳) مصادره‌ی اموال حاکمان غارتگر، به نفع خزانه‌ی پادشاه، نوعی مشارکت پادشاه در غارت مال مردم است.
(۴) مجازات حاکمان متجاوز به حقوق مردم، بدون بازگرداندن اموال مردم به خودشان، نوعی بی‌عدالتی است.

۷۴- معانی درست کلمات «مینا- افگار- بنان- ستوه» به ترتیب کدام است؟

- (۱) زیبا- مجروح- بازو- گریان
(۲) آبگینه- آزرده- انگشت- درمانده
(۳) بهشت- خسته- دست- ملول
(۴) آبگینه- گشته- ناخن- خسته

۷۵- معانی درست همه‌ی کلمه‌های «انابه- ینوع- متنبه- سطوت» به ترتیب کدام است؟

- (۱) توبه- جنگل- عابد- تندی
(۲) پشیمانی- کوه- هوشیار- غلبه
(۳) غرور- دریا- بیزار- وقار
(۴) بازگشت- چشمه- آگاه- حشمت

۷۶- معانی درست کلمات «واضع- موزب- لهب- سهو» به ترتیب کدام است؟

- (۱) سازنده- خمیده- شعله- خطا
(۲) آشکار- برآمده- غارت- فراموشی
(۳) بنیانگذار- خمیده- پناه- خطا
(۴) آشکار- برآمده- بازی- آسان

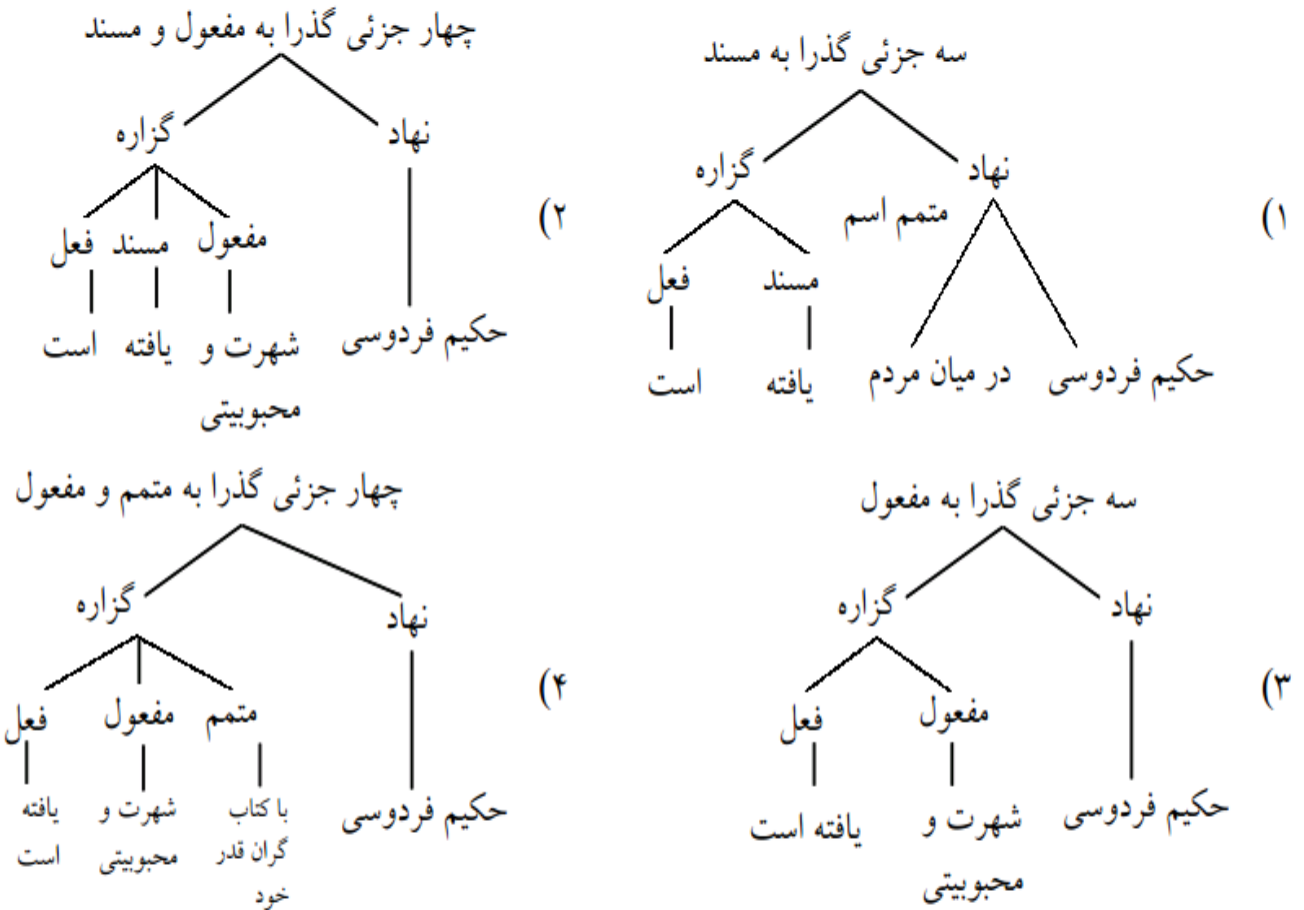
۷۷- در کدام گروه از کلمه‌ها و ترکیب‌ها، غلط‌املايي وجود ندارد؟

- (۱) مصاحبت و ملازم- حزیمت و شکست- غوک و قورباغه- حشو زاید
(۲) ساطع و درخشان- گذاردن نعمت- متاع معرفت- دؤت و ممارست
(۳) مُخل فصاحت- واثق و مطمئن- ضیاع‌ها و سقارها- معزول و برکنار
(۴) محضور و رودربایستی- مضغ و جویدن- محتاط و مال‌اندیش- ابهام‌زدایی

۷۸- املائی کدام مجموعه از کلمه‌ها و ترکیب‌ها «درست است»؟

- (۱) اشمئزاز و تنفر- مقام متبوع- راقم سطور- عَنَا و قداست
- (۲) احساء العلوم- منبع و منشع- استراق سمع- حلاوت سخن
- (۳) ترقی و انتساب- مذیق حیات- خلع سلاح- ظللمانی و موهش
- (۴) ملاع اسماعیلیه- بغ کرده و غمگین- حوزه‌ی عرفان- فرقه‌ی ظاله

۷۹- نمودار عبارت «حکیم فردوسی، از ستارگان قدر اول آسمان ادب ایران، از گذشته‌های دور با کتاب گران قدر خود، شاهنامه، در میان مردم شهرت و محبوبیتی یافته است» کدام است؟

۸۰- در کدام عبارت، واژه‌های مشتق، مرکب و مشتق-مرکب وجود دارد؟

- (۱) عارف از شانزده سالگی به دنیای شعر روی آورد و نخستین اشعار او زمینه‌ی مذهبی داشت.
- (۲) روزنامه‌ی ادبی و فکاهی به نام نسیم شمال انتشار یافت که مدیر و نویسنده‌ی آن سید اشرف‌الدین گیلانی بود.
- (۳) تصنیف‌سازی فارسی را عارف قزوینی ابداع نکرد و پیش از او هم کسانی در این قالب طبع‌آزمایی کرده‌اند.
- (۴) سلمان فارسی صحابی مشهور پیامبر با راهنمایی حضرت علی (ع) در زمان خلیفه‌ی دوم حاکم مداین شد و در همان جا درگذشت.

۸۱- نمودار کدام گروه اسمی، با گروه‌های دیگر، متفاوت است؟

- (۱) یک تن گندم خوب (۲) دو کشور قدرتمند جهان (۳) چهار متر پارچه‌ی سفید (۴) سه اصله درخت سیب

- (۱) منتقدان، آثار ادبی را بی توجه به شکل ظاهری، فقط از دیدگاه محتوا و بار عاطفی تقسیم کرده‌اند.
 (۲) گویندگان بعضی داستان‌ها در به گزینی واژه‌ها که کالبد اندیشه است بسیار ژرف‌نگری نموده‌اند.
 (۳) مطالعه‌ی دقیق آثار ادبی، جان را طراوت می‌بخشد و روح را به افق‌های شفاف و روشن پرواز می‌دهد.
 (۴) غنای آثار ادبی ایران، گواه تکاپوی فرزندان ادب و فرهنگ ایران و عصاره‌ی روح بلند آنان است.

۸۳- در بیت «دیشب به سیل اشک ره خواب می‌زدم نقشی به یاد روی تو بر آب می‌زدم» همه‌ی آرایه‌های ادبی زیر به جز آرایه‌ی وجود دارد.

(۱) تناسب (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) حسن تعلیل

۸۴- در مصراع «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق» کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) کنایه (۴) مراعات نظیر

۸۵- در کدام بیت «جناس تام» هست؟

- (۱) یا دل به ما دهی چو دل ما به دست تست
 (۲) ای برق اگر به گوشه‌ی آن بام بگذری
 (۳) ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم
 (۴) بار آی کز صبوری و دوری بسوختم
- یسا مهر خویشتن ز دل ما بدر بری
 آنجا که باد زهره ندارد خبر بری
 پیغام دوستان برسانی بدان پری
 ای غایب از نظر که به معنی برابری

۸۶- عبارت «تجارب السلف کتابی است در از»، با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟

- (۱) جغرافیا، اعتمادالسُلطنه
 (۲) نجوم، ابوریحان بیرونی
 (۳) تاریخ، هندوشاه نخبجوانی
 (۴) تعلیم و تربیت، یحیی دولت‌آبادی

۸۷- ژمان «آرزوهای بزرگ» از کیست و نویسنده‌ی آن اهل کجاست؟

- (۱) دانته - ایتالیا (۲) داستایوسکی - روسیه (۳) چارلز دیکنز - انگلستان (۴) آلفونس دوده - فرانسه

۸۸- همه‌ی کتاب‌ها به جز کتاب، ترجمه‌ی تالیفات تاریخی ولتر است.

- (۱) پتر کبیر (۲) لویی چهاردهم (۳) شارل دوازدهم (۴) اسکندر مقدونی

۸۹- نظامی در کدام بیت، مانند منظومه‌ی زیر، به آیه‌ی «فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» اشاره کرده است؟

«خجسته باد نام خداوند / که نیکوترین آفریدگاران است / و نام تو / که نیکوترین آفریدگانی»

- (۱) بر صورت من ز روی هستی
 (۲) بسی یاد توام نفس نیاید
 (۳) ای هست، کن اساس هستی
 (۴) ای مقصد همّت بلندان
- آرایش آفرین تو بستی
 با یاد تو یاد کس نیاید
 کوته ز درت درازدستی
 مقصود دل نیازمندان

۹۰- عبارت «خود را بر در بگذار و در آی.» مفهوم کدام بیت است؟

همم بدان چشم کهنتری منگر	(۱) کهنتری را که مهتری یابد
وان دگسر دریسر ودود نسهی	(۲) یک قدم بر سر وجود نهی
به خواب عافیت آن‌گه به بوی موی تو باشم	(۳) به خوابگاه عدم گر هزار سال بخسبم
گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست	(۴) دی می شد و گفتم صنما عهد به جای آر

۹۱- مفهوم عبارت «وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد»، از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

(۱) زبانم را ثنای خود در آموز	(۲) کرم‌های تو ما را کرد گستاخ
(۳) عذر پذیرنده‌ی تقصیر ما	(۴) روز برآورنده‌ی روزی خوران

۹۲- «مردی به مردی دشنه بر بیداد بسته در خامشی‌ها قامت فریاد بسته» یعنی، امام خمینی (ره) مردی است که ...:

- (۱) با سکوت و بردباری در برابر بیدادگران، مردانه ایستاده است.
- (۲) آتش بیداد را خاموش کرده و چراغ دانش را برافروخته است.
- (۳) علیه ظلم به مبارزه برخاسته و سکوت حاکم بر جامعه را شکسته است.
- (۴) میدان را بر ستمکاران تنگ کرده و آرامش را به جامعه برگردانده است.

۹۳- با توجه به مفهوم عبارت زیر، بونصر از چه چیزی شگفت‌زده شده است؟

«بونصر گفت: ای سبحان‌الله، زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره

کرده و آن را امیرالمؤمنین می‌روا دارد ستدن، آن، قاضی همان نستاند؟»

- (۱) عدم شبهه در مطابقت غزوها بر سنت پیامبر اسلام (ص)
- (۲) خودداری بوالحسن بولانی از قبول طلاهای اهدایی امیر مسعود
- (۳) عدم تردید امیرالمؤمنین در اخذ و مصرف طلاهای اهدایی امیر مسعود
- (۴) بی‌غل و غش بودن طلاهایی که سلطان محمود از جنگ با کفار به دست آورده بود.

۹۴- صورت منظوم عبارت «چون وی قصد طعام کرد من ابا کردم، گفتم این غلام را در کار من کن» کدام بیت است؟

(۱) گفت انگشت به خوانت نهم	تا نبخشی گنه این سیهم
(۲) کرد در ساحت آن خیمه نگاه	دید شب رنگ غلامی چون ماه
(۳) صوفی از ذوق گریبان زد چاک	وز جهان بی‌خبر افتاد به خاک
(۴) هستم از وصف خوش آوازی او	آرزومسند حُدی سازی او

۹۵- مفهوم بیت «چه گفت آن سپهدار نیکو سخن

تحدیر می‌نماید؟

(۱) سوءظن	(۲) سوءتدبیر	(۳) بداخلاقی	(۴) بدرفتاری

۹۶- کدام بیت، توصیف خفقان حاکم بر عصر پیش از انقلاب است؟

- ۱) آیین‌های دل صاف نباید تا در او
 - ۲) نبرد آینه از آینه هرگز زنگار
 - ۳) زاهد چرا شکست دل من به سنگ طعن
 - ۴) دل‌ها اگر چه صاف ولی از هراس سنگ
- واش‌شناسی صورت زشت از نسکو
چه دهی حیرت خود عرض به حیرانی چند
آیین‌های خدای نما را چرا شکست
آیین‌ها بود و میل تماشا شدن نداشت

۹۷- معنی واژه‌های «زندیق، سبئیت، سخره، غو، مُقر» به ترتیب کدام است؟

- ۱) بی‌دین - لجاجت - رام کردن - سنگ چخماق - قمارباز
- ۲) شرمسار - چهارپا - مسخره کردن - بانگ و فریاد - آشوب
- ۳) دهری - درندگی - ریشخند - دشمنی - تأیید کننده
- ۴) ملحد - درندگی - ریشخند - خروش - تأیید کننده

۹۸- معنی صحیح کلمه‌های «تالم - توسنی - تفرج - ثقبه» به ترتیب کدام است؟

- ۱) دردمندی - سرکشی - گشادگی خاطر - رخنه
- ۲) استواری - آزرده‌گی - پریشانی حواس - خدشه
- ۳) دمسازی - سستی - پراکندگی دل - سوراخ
- ۴) آرزومندی - عقب‌ماندگی - طلوع صبح - گودال

۹۹- در عبارت «کسی را به نقصان منصوب مگردان، در هیچ وقت سستی و تائی مکن. از امر افضل به سبب سروری زایل، اعراض مکن. از مصائب، شکستگی و خاری به خود راه مده، با هیچ کس سفاهت مکن. به بطالت شادمان مباش. همیشه بر ملازمت سیرت عدل و استقامت و التزام خیرات مواظبت کن.» چند غلط املایی وجود دارد؟

- ۱) دو
- ۲) سه
- ۳) چهار
- ۴) پنج

۱۰۰- در عبارت «با هزاران سوزش فراغ و آرزومند اشتیاق شرح واقعه‌ی حایل به کدام زبان داده شود که شدت صدمت و صولت سطوت آن راه عبارت بسته است. حق تعالی دقایق ماهیات سوری و معنوی را در نظر مشاهده و عین مکاشفه‌ی او معین و مبین کناد تا وجود را از عدم و حیات را از ممات باز شناسد و از آن اعراض کند و بدین اقبال نماید تا ذات بی‌نظیر او از حوادث اعصار مصون و مأمون باشد.» چند غلط املایی هست؟

- ۱) سه
- ۲) دو
- ۳) پنج
- ۴) شش

۱۰۱- در کدام بیت جناس تام به کار نرفته است؟

- ۱) دادگر آسمان که داد بششرداد
 - ۲) باری است سر بر دوش من خواهم فکندن بار من
 - ۳) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ
 - ۴) داد تو را داد تا که داد دهی تو
- داد که تا خاکیمان رهند ز بیداد
باری چو باری می‌کشم بر دوش هم بار شما
در معرضی که تخت سلیمان رود به باد
گر ندهی داد، داد از تو کنسد داد

۱۰۲- در کدام بیت، آرایه‌ی حس امیزی مشهود نیست؟

- (۱) تلخ منششین شراب اگر داری
 - (۲) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق
 - (۳) رخ شاه کساووس پسر شرم دید
 - (۴) ما گر چه مرد تلخ شنیدن نه‌ایم لیک
- شور کم کن کباب اگر داری
ثبت است بر جریده‌ی عالم دوام ما
سخن گفتنش با پسر نرم دید
تلخی که از زبان تو آید شنیدنی است

۱۰۳- در همه‌ی ابیات به جز بیت اسلوب معادله به کار رفته است.

- (۱) دخیل بسی‌جا ندهد غیر خجالت اثری
 - (۲) در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود
 - (۳) بسا و ساز سفر ساز و زاد ره برگیر
 - (۴) سیل از کشور ویرانه تهی دست رود
- تیسر کج بعات رسوایی تیرانداز است
تیسر کج چون از کمان بیرون رود، رسوا شود
که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد
بساده با مردم غافل چه تواند کردن؟

۱۰۴- پدید آورندگان کتاب‌های «شعله‌های نبوغ - بزرگ رودی دودل - آروزهای بزرگ - خانه‌ی اموات» کدام‌اند؟

- (۱) شکسپیر - داستایوسکی - سروانتس - تولستوی
- (۲) فرانتس فانون - تولستوی - جان اشتاین بک - آندره ژید
- (۳) لوول تامس - سروانتس - ارنست همینگوی - فرانتس فانون
- (۴) لوول تامس - ارنست همینگوی - چارلز دیکنز - داستایوسکی

۱۰۵- جاهای خالی عبارت «سید محمد حسین بهجت مشهور به و متوفا به سال از شاعران معاصر که به تجدد

و نوآوری مضمون‌گرایشی محسوس دارد. وی در قالب غزل، زبانی ساده و همگانی دارد و سادگی و عمومی بودن زبان و تعبیر، از موجبات رواج و شهرت شعر او گردیده است. به گونه‌ای که شعر او برای همگان مفهوم و مانوس و دارای حسن تأثیر است و تازگی مضمون، صور خیال، تعبیر و حتی قالب شعر، دیوان او را از بسیاری شاعران هم نسل او متمایز کرده است.» با کدام گزینه، کامل می‌شود؟

- (۱) ادیب نیشابوری - ۱۳۰۹ (۲) نسیم شمال - ۱۳۱۳ (۳) رهی - ۱۳۴۷ (۴) شهریار - ۱۳۶۷

۱۰۶- پدید آورندگان «سیر بی‌سلوک - داستان باستان - مردی در تبعید ابدی - ریحانه‌ی ادب» به ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) بهاء‌الدین خرمشاهی - محمد علی جمال‌زاده - علی اکبر دهخدا - احمد بیرشک
- (۲) بهاء‌الدین خرمشاهی - احسان یار شاطر - نادر ابراهیمی - محمد علی مدرس
- (۳) دکتر شفیع کدکنی - غلامحسین یوسفی - نادر ابراهیمی - مهدی بامداد
- (۴) رسول پرویزی - مهدی آذر یزدی - محمود دولت‌آبادی - خان بابامشار

۱۰۷- با توجه با عبارت: «خطی را که ایرانیان در عصر اشکانی و ساسانی به کار می‌بردند و تا چند قرن بعد از اسلام هم در

گوشه و کنار ولایات شرقی ایران برای نگارش آثار فکری و فلسفی مربوط به آیین‌های پیش از اسلام، به کار می‌رفته است، «خط پهلوی» می‌نامند.» اجزای تشکیل دهنده‌ی جمله‌ی پایه (اصلی) کدام است؟

- (۱) سه جزئی گذرا به مسند
- (۲) سه جزئی گذرا به مفعول
- (۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
- (۴) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم

۱۰۸- در عبارت: «زبان فارسی، معرف سیمای معنوی و عامل تفاهم و تعاون و مظهر دستاوردهای متراکم اندیشه‌ی پیشینیان و سند هویت و مایه‌ی سرافرازی و مهم‌ترین پشتوانه‌ی فرهنگی و بیانگر راز جان به در بردن این ملت در روزهای سخت و طاقت‌گداز و حاوی جوهر لیاقت ایرانیان رنج‌دیده و پر طاقت و زنده و پایدار، در طول تاریخی پر فراز و نشیب و سراسر ارزش‌مند و دراز دامن است.» به ترتیب چند «واژه‌ی مشتق - مرکب» و چند واژه‌ی «مرکب» وجود دارد؟
 (۱) چهار - چهار (۲) چهار - پنج (۳) پنج - پنج (۴) پنج - شش

۱۰۹- اگر هسته‌ی هر یک از اجزای اصلی تشکیل دهنده‌ی عبارت «هوا هم چون نگاه وحشتناک غارها حرکتی نداشت.» به تنهایی مورد بررسی قرار گیرد، جایگاه درست تکیه‌ها کدام هجاها است؟
 (۱) آغازی - پایانی - پایانی (۲) آغازی - آغازی - پایانی (۳) پایانی - آغازی - آغازی (۴) پایانی - پایانی - آغازی

۱۱۰- عبارت: «عشق، خود هم راه و هم راهبر است و مقام و منصب را در آن جایگاهی نیست.» به ترتیب چند تک واژه و چند واژه دارد؟
 (۱) ۱۶ - ۲۱ (۲) ۱۷ - ۲۱ (۳) ۱۷ - ۲۳ (۴) ۱۸ - ۲۲

۱۱۱- کدام عبارت اشکال نگارشی دارد؟

- (۱) او نه تنها درسخوان بلکه هم چنین ورزشکار هم می‌باشد.
- (۲) تنها کسانی خوشبخت می‌شوند که در راه علم قدم بگذارند.
- (۳) قطعاً حضور مشاور، مدیریت شرکت را تقویت خواهد کرد.
- (۴) در قدیم خانواده‌ها فرزندان خود را منبع درآمد تلقی می‌کردند نه سربار خانواده.

۱۱۲- در کدام عبارت، جمله‌ی دو جزئی وجود ندارد؟

- (۱) خورشگر مغز سر آنان را بیرون می‌آورد و به مارها می‌خوراند تا درد ضحاک اندکی آرامش یابد.
- (۲) در اساطیر ایران، مار مظهري است از اهریمن و در این جا بر دوش ضحاک می‌روید که تجسمی است از خواهی‌های ا
- (۳) از پا در آوردن مردم و مغز سر آنان را خوراک ماران کردن که پادشاه ستمگر چند ساعتی بیارآمد، نمودار و مظهر بدترین صورت جور پیشگی است.
- (۴) ضحاک خانه‌ی آبتین را به آتش کشید، اما پسر به خواست خداوند بزرگ بالید و نیرو گرفت و نام و نشان خود و پدر را از مادر پرسید.

۱۱۳- عبارت: «مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخورد و بخسبد و بخرد و بفروشد و زن خواهد» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

(۱) در صحبت خلق جز پریشانی نیست	کنجی بنشین و جز قناعت مطلب
(۲) نیست باز آمدن از فکر و خیال تو مرا	با رفیقان موافق سفر دور خوش است
(۳) نهفته باش ز مردم که خلق دیو رهند	فرشته اوست که از چشم خلق پنهان است
(۴) ای دل تو در این روز فراغت مطلب	وز مردم ایسن زمانه راحت مطلب

۱۰۸- در عبارت: «زبان فارسی، معرف سیمای معنوی و عامل تفاهم و تعاون و مظهر دستاوردهای مترکم اندیشه‌ی پیشینیان و سند هویت و مایه‌ی سرافرازی و مهم‌ترین پشتوانه‌ی فرهنگی و بیانگر راز جان به در بردن این ملت در روزهای سخت و طاقت‌گداز و حاوی جوهر لیاقت ایرانیان رنج‌دیده و پر طاقت و زنده و پایدار، در طول تاریخ پر فراز و نشیب و سراسر ارزش‌مند و دراز دامن است.» به ترتیب چند «واژه‌ی مشتق - مرکب» و چند واژه‌ی «مرکب» وجود دارد؟

(۱) چهار - چهار (۲) چهار - پنج (۳) پنج - پنج (۴) پنج - شش

۱۰۹- اگر هسته‌ی هر یک از اجزای اصلی تشکیل دهنده‌ی عبارت «هوا هم چون نگاه وحشتناک غارها حرکتی نداشت.» به تنهایی مورد بررسی قرار گیرد، جایگاه درست تکیه‌ها کدام هجاها است؟

(۱) آغازی - پایانی - پایانی (۲) آغازی - آغازی - پایانی (۳) پایانی - آغازی - آغازی (۴) پایانی - پایانی - آغازی

۱۱۰- عبارت: «عشق، خود هم راه و هم راهبر است و مقام و منصب را در آن جایگاهی نیست.» به ترتیب چند تک واژه و چند واژه دارد؟

(۱) ۱۶ - ۲۱ (۲) ۱۷ - ۲۱ (۳) ۱۷ - ۲۳ (۴) ۱۸ - ۲۲

۱۱۱- کدام عبارت اشکال نگارشی دارد؟

- (۱) او نه تنها درسخوان بلکه هم چنین ورزشکار هم می‌باشد.
- (۲) تنها کسانی خوشبخت می‌شوند که در راه علم قدم بگذارند.
- (۳) قطعاً حضور مشاور، مدیریت شرکت را تقویت خواهد کرد.
- (۴) در قدیم خانواده‌ها فرزندان خود را منبع درآمد تلقی می‌کردند نه سربرار خانواده.

۱۱۲- در کدام عبارت، جمله‌ی دو جزئی وجود ندارد؟

- (۱) خورشگر مغز سر آنان را بیرون می‌آورد و به مارها می‌خوراند تا درد ضحاک اندکی آرامش یابد.
- (۲) در اساطیر ایران، مار مظه‌ری است از اهریمن و در این جا بر دوش ضحاک می‌روید که تجسمی است از خواهی ا
- (۳) از پا در آوردن مردم و مغز سر آنان را خوراک ماران کردن که پادشاه ستمگر چند ساعتی بیارامد، نمودار و مظهر بدترین صورت جور پیشگی است.
- (۴) ضحاک خانه‌ی آبتین را به آتش کشید، اما پسر به خواست خداوند بزرگ بالید و نیرو گرفت و نام و نشان خود و پدر را از مادر پرسید.

۱۱۳- عبارت: «مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخورد و بخسبد و بخرد و بفروشد و زن خواهد» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

(۱) در صحبت خلق جز پریشانی نیست	کسجی بنشسین و جز قساعت مطلب
(۲) نیست باز آمدن از فکر و خیال تو مرا	با رفیقان موافق سفر دور خوش است
(۳) نهفته باش ز مردم که خلق دیو رهند	فرشته اوست که از چشم خلق پنهان است
(۴) ای دل تو در این روز فراغت مطلب	وز مردم ایسن زسانسه راحت مطلب

۱۱۴- بیت «کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟

- ۱) سخن گرچه باشد چو آب زلال
 - ۲) به گسویسنده گیتی برازنده است
 - ۳) بگویم گرت هوش اندر سر است
 - ۴) همه وقت کم گفتن از روی کار
- ز تسکرار خسیزد غسبار ملال
کسه گیتی به گویندگان زنده است
سخن هر چه کوله بود، بهتر است
گزیده است خاصه در این روزگار

۱۱۵- بیت «سعديا گر چه سخن دان و مصالح گویی به عمل کار برآید، به سخن دانی نیست» با کدام بیت تناسب دارد؟

- ۱) بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است
 - ۲) گفتم این شرط آدمیت نیست
 - ۳) می رسد از ذوق هر کاری به معراج کمال
 - ۴) قول نیابد به کار، فعل بود در شمار
- بسیار بساده که بنیاد عمر بر باد است
مرغ تسبیح گوی و من خاموش
بر امید کارفرما کار کردن مشکل است
منکر گفتار شو، امت کردار باش

۱۱۶- عبارت: «مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد» با مفهوم کدام بیت نامتناسب است؟

- ۱) دور از تو ستون خانه ی غم شده ام
 - ۲) آسمان سست پی، مرد شکوه عشق نیست
 - ۳) آسمان بار امانت نتوانست کشید
 - ۴) در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
- بار غم عالم همه بر دوش من است
رخش می باید که رستم را به میدان آورد
قرعه کار به نام من دیوانه زدند
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد

۱۱۷- عبارت: «هر کسی را سیرتی بنهادم هر کسی را اصطلاحی داده ام» با کدام بیت متناسب نیست؟

- ۱) فلسک به مردم ندادن دهد زمام مراد
 - ۲) به هر که هر چه سزاوار بود بخشیدند
 - ۳) مدبری که به گل نکهت و به گل جان داد
 - ۴) حسد چه می بری ای سست نظم بر حافظ
- تو اهل دانش و فضلی همین گناهت بس
سکندر آینه و خضر آب حیوان یافت
به هر که هر چه سزا دید عاقبت آن داد
قبول خاطر و لطف سخن خداداد است

۱۱۸- در کدام بیت، شاعر از عدم ثبات رأی می نالد؟

- ۱) عیب پوشی سهل باشد عیب نا دیدن خوش است
 - ۲) سسر تسا به قدم جمله هنر دارد و خوبی
 - ۳) طالب نکند سیر مقامی مگر از عرش
 - ۴) هر چه در وصف تو گویند به نیکویی هست
- چشم من روشن که دایم صاحب این دیده ام
عیبش همه آن است که بنا بنده نسازد
طبعی که بلند آمد پستی نشناسد
عیب آن است که هر روز به طبعی دگری

۱- معنی «صُرّه» با توجه به جمله‌ی «صُرّه‌ای هزار دینار به او داد.» چیست؟

- (۱) پاداش (۲) کیسه (۳) جواز (۴) وعده

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کیسه‌ای هزار دینار به وی داد.

ساده

۲- با توجه به عبارت «تا نه تصوّر شود آن‌ها را با جزمیت بازگو کرده‌ام.» معنی «جزمیت» چیست؟

- (۱) آسانی و سهولت (۲) جهالت و ناآگاهی (۳) میل و رغبت (۴) قطعیت و یقین

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تا تصوّر نشود که من آنها را با قطعیت و یقین بیان کرده‌ام.

ساده

۳- با توجه به عبارت «گفت: سهل است، چغزی و صعوه‌ای نیز بر روی آب می‌رود.» معنی «چغز» چیست؟

- (۱) سنجاقک (۲) قورباغه (۳) ماهی (۴) مار آبی

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گفت: آسان است قورباغه و پرنده هم بر روی آب می‌رود.

صعوه: پرنده‌ای کوچک به اندازه‌ی گنجشک.

ساده

۴- در جمله‌های «غفلت‌هایم را حمل بر بی‌استعدادی و مُحملی و ولنگاری‌ام می‌کردند. یکی از مهمانان، روضه می‌خواند.

خیلی حزّاف و فضول بود. من فُلا کردم و برای مسخره عینک را از جعبه‌اش درآوردم و با این ریخت مضحک رفتم

تا سربه‌سر خواهرم بگذارم. آفتاب رنگ رفته و زردی طالع بود و مطمئن و خوش حال بودم.» چند غلط‌املایی هست؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کلمات «مُحملی، مطمئن» از نظر املائی غلط هستند شکل صحیح آن‌ها «مُهملی (=

بیهودگی و پوچی) و «مطمئن» است.

ساده

۵- در متن «ثمره‌ی نوی در نظر رستم تحجّر و غرور است که انسانیت را تهدید می‌کند. در مقابل، اسفندیار فرتوتی

رستم را تحقیر می‌کند. رستم به تعبیه‌ی زال تسلیم می‌شود. زال در عین چاره‌گری او را از عواقب شوم کشتن

اسفندیار برحذر می‌دارد. رستم به توصیه‌ی سیمرغ، از نو التماس می‌کند و وعده‌ی همه نوع خدمتگذاری می‌دهد. اما

تین و رعشه‌ی صدای او حالتی به مرموزی و سهمناکی مرگ در خود دارد.» چند غلط‌املایی وجود دارد؟

- (۱) دو (۲) یک (۳) سه (۴) چهار

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کلمات «خدمتگذاری، تین» از نظر املائی غلط هستند و شکل صحیح آن‌ها

«خدمتگزاری، طین» است.

متوسط

۶- در عبارت «یکی از حضار چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه‌ی شاعر را بوسید و از تخلص او پرسید. گفت: به اصرار ادیب پیشاوری که در اواخر عمر با بنده مالوف بودند، «استاد» را اختیار کردم. خادم یک راس غاز فربه و پرشته در وسط میز گذاشت. مهمان‌ها سخت در محذور گیر کرده بودند.» چند غلط املائی وجود دارد؟

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «محذور» از نظر املائی غلط است و شکل صحیح آن «محظور» به معنی «رو در بایستی» یا «در تنگنا افتادن» است.

متوسط

۷- در کدام گزینه، «او او معیت» به کار رفته است؟

- (۱) آخر چه کنم من و چه بد کردم
- (۲) امروز بسه غم فزون ترم از دی
- (۳) بندی است گران به دست و پایم در
- (۴) ترسیدم و پشت بر وطن کردم

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هرگاه «و» به معنی «با» و همراهی باشد «او او» معیت گویند در مصراع دوم گزینه‌ی (۴) گفتم من و طالع نگونسازم ← «گفتم من با طالع نگونساز هستم».

متوسط

۸- در کدام گزینه، ارتباط معنایی میان دو مصراع، با اسلوب معادله مطابقت می‌کند؟

- (۱) بسگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
 - (۲) صبحدم چون کله بندد آه دودآسای من
 - (۳) عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را
 - (۴) نالم به دل چو نای من اندر حصار نای
- کسز سسنگ نساله خیزد روز وداع یاران
چون شفق در خون نشیند چشم خون‌پالای من
دزد دانسا مسی‌کششد اول چراغ خسانه را
پستی گرفت همّت من زین بلند جای

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. دو مصراع در ظاهر هیچ ارتباطی ندارند ولی در معنی و مفهوم مصراع دوم برابر و مساوی با مصراع اول است. شاعر می‌گوید: همان گونه که دزد باهوش، اول چراغ خانه را خاموش می‌کند، عشق هم اول هوش و خرد خردمند را می‌گیرد.

متوسط

۹- در کدام گزینه یکی از ارکان تشبیه، محذوف است؟

- (۱) او نگاهش مثل خنجر بود.
- (۲) چاه چونان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور
- (۳) قهوه‌خانه گرم و روشن بود، همچون شرم
- (۴) گرچه بیرون تیره بود و سرد، همچون ترس

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. نگاه ← مشبه / مثل ← ادات تشبیه / خنجر ← مشبه به
وجه شبه ← محذوف (برندگی)

ساده

۱۰- در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی، آرایه‌ی جناس هست.

- (۱) بر این گونه رفتند هر دو به رزم
(۲) بسپردند و پوشید روشن برش
(۳) چون شد روز رستم پوشید گبر
(۴) کمندی به فتراک زین بر بیست
- تو گفتی که اندر جهان نیست بزم
نهاد آن کلاه کیسی بر سرش
نگهبان تن کرد بر گبر ببر
بر آن باره‌ی پیل پیکر نشست

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۱)، (رزم و بزم) / در گزینه‌ی (۲)، (برش، سرش) / در گزینه‌ی (۳)، (گبر، ببر) آرایه جناس ناقص اختلافی دارد.

ساده

۱۱- عبارت «پژوهش‌های او در حوزه‌ی زبان فارسی و نقد و نظرهایی که در این زمینه ارائه کرده است، از بهترین نمونه‌های پژوهش فارسی محسوب می‌شود و کتاب «روزها»ی وی یکی از نمونه‌های برجسته‌ی حسب حال و زندگی‌نامه در زبان فارسی است» درباره‌ی چه کسی صدق می‌کند؟

- (۱) جلال آل احمد
(۲) عبدالرحیم تبریزی
(۳) محمدعلی اسلامی ندوشن
(۴) محمدعلی جمال‌زاده

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. از آثار دیگر دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن عبارتند از: صفیر سیمرخ، جام جهان بین، آواها و ایماها، آزادی مجسمه، در کشور شوراها، کارنامه‌ی سفر چین.

ساده

۱۲- عبارت «مشهورترین شاعر رمانتیک قرن ۱۹ فرانسه و از بزرگترین ادیبان و نویسندگان اجتماعی جهان است. از ده سالگی به شعر گفتن پرداخت و در ۲۵ سالگی، شاعری سرشناس بود. عضو فرهنگستان فرانسه و نماینده‌ی مجلس قانون‌گذاری بود و به دلیل مخالفت با ناپلئون سوم، ۲۰ سال در تبعید به سر بُرد.» کدام شخصیت را معرفی می‌کند.

- (۱) آندره ژید
(۲) آلن رنه لوساژ
(۳) الکساندر دوما
(۴) ویکتور هوگو

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. آثار ویکتور هوگو عبارتند از: بینوایان- گوژپشت نتردام- کارگران دریا- مردی که می‌خندد.

ساده

۱۳- کدام گزینه برای کامل کردن عبارت «هر ایرانیِ فارسی‌دان در کلام بیهقی موسیقی پُر تأثیری حس می‌کند. این آهنگ موزون، از یک سو به واسطه‌ای به‌گزین کردن بیهقی است از میان انبوه واژه‌ها و ترکیبات و از سوی دیگر محصول اوست.» مناسب است؟

- (۱) حُسن تألیف کلام
(۲) بررسی و تصحیح‌های مکرر
(۳) توجّه درباریان به کلام
(۴) اقتضای زمان نویسندگی

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. پیوند مناسب اجزای سخن با هم را، حسن تألیف می‌نامند.

متوسط

۱۴- همهی شاعران زیر به جز ، با سرودن اشعاری فارغ از قید تساوی مصراع‌ها و قافیه‌بندی‌های معمول و سستی، به ایجاد شیوه‌ای تازه در شعر فارسی، کمک کرده‌اند.

(۱) تقی رفعت (۲) جعفر خامنه‌ای (۳) شمس کسمایی (۴) محمدتقی بهار

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا محمدتقی بهار از شاعران قصیده سرای سبک خراسانی است.

متوسط

۱۵- نیما، در شعر زیر از چه سخن می‌گوید و منتظر چیست؟

خشک آمد کشتگاه من / در جوار کشت همسایه / قاصد روزان ابری، داروگ، کی می‌رسد باران؟

- (۱) اتمام خوشایند فصل برداشت محصول - فرصتی برای کشت مجدد
- (۲) دستیابی به محصول ارزشمند و بی‌آفت - فرصت استفاده از محصول
- (۳) استبداد حاکم بر جامعه‌ی خویش - آینده‌ای روشن
- (۴) قحطی و قهر و غضب الهی با ظالمان - روزگار خوش گذشته

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. شاعر می‌گوید: کشور من در برابر کشت (محصول) کشور همسایه (شوروی) محروم و عقب‌مانده است. ای خبر رساننده‌ی آزادی، کی آزادی فرا می‌رسد و استبداد حاکم بر جامعه از بین می‌رود؟ داروگ = نماد خود نیما یوشیج یا هر بشارت‌دهنده‌ی آزادی.

متوسط

۱۶- از بیت «به باد افره این گناهم مگیر تویی آفریننده‌ی ماه و تیر» که رستم در مناجات پیش از تیراندازی به سوی اسفندیار، گفته است، کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- (۱) زدن تیر به چشم اسفندیار، گناهی است که از رستم پهلوان، انتظار نمی‌رود.
- (۲) به خاطر گناهی که اسفندیار مرتکب شده است، عمل رستم مستوجب کیفر نیست.
- (۳) آفریدگار جهان از رفتار ناجوانمردانه‌ی رستم، اصلاً خشمگین نیست.
- (۴) رستم با طیب خاطر و بدون عذاب وجدان بدین عمل اقدام نموده است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بادافره = کیفر، مجازات معنی: ای خدایی که آفریننده‌ی همه چیز هستی به خاطر این گناه، مرا مجازات و کیفر مده.

سخت

۱۷- «بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این سه روز، بار داده آید که عکّت و تب تمامی زایل شد.» یعنی:

- (۱) به خاطر بونصر شایع کن که تندرست هستم و در روزهای آینده به دیدارتان می‌آیم زیرا مرض و تب از بین رفت.
- (۲) به بونصر بگو که امروز حالم خوب است و در دو سه روز آینده اجازه‌ی ملاقات خواهم داد زیرا که بیماری و تب، کاملاً برطرف شد.
- (۳) به بونصر خبر بده که من تا امروز حالم خوب بوده و دو سه روز مشغول ملاقات با افراد بودم چون دیگر هیچ بیماری ندارم.
- (۴) به بونصر توضیح بده که اگر امروز حالم بهبود یابد تا دو سه روز دیگر رفع زحمت می‌کنم برای اینکه هیچ بهانه‌ای دیگر ندارم.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بار داده آید = اجازه‌ی ملاقات داده شود عکّت = بیماری

ساده

۱۸- کدام گزینه از بیت عارفانه‌ی «هر که در این بزم مقرب‌تر است جام بلا بیشترش می‌دهند» فهمیده می‌شود؟

(۱) شما از مقربان وی پرهیزید تا به زحمتان نیفکنند.

(۲) باید از دوستان او دوری نکنید هرچند که از شما دوری کنند.

(۳) از او دوری کنید تا بیش از این آزرده نشوید.

(۴) به او نزدیک‌تر می‌شوید، گرچه بیشتر آزار ببینید.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هر که در این مجلس عشق در آید به او رنج و آزار می‌دهند، چون خداوند می‌فرماید: به این جهت عذابت می‌دهم که شفایت بدهم (بگ داء و بگ شفاء)

ساده

۱۹- «مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.» یعنی، من هم باید

(۱) این مسؤلیت حکومت را رها کنم و عزت و اعتباری را حفظ کنم.

(۲) از عهده‌ی وظایف ریاست برآیم و شرایط سروری را به انجام رسانم.

(۳) ظواهر ریاست را کنار بگذارم و سرشناسان را محترم بدارم.

(۴) وسایل و تجهیزات حکومت را تهیه کنم و حقوق بزرگان را پردازم.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. سیادت = سروری / ادارسانیدن = انجام رسانیدن

متوسط

۲۰- سفارش بیت «چرا گوید آن چیز در خُفیه، مرد که گر فاش گردد شود روی زرد؟» چیست؟

(۱) کم حرف بزن (۲) افشاگری مکن (۳) سخن مگوی (۴) غیبت مکن

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چرا انسان در نهان چیزی بگوید که اگر روزی آن سخن آشکار شود و در ملاء عام گفته شود شرمسار گردد، پس پشت سر کسی غیبت مکن تا شرمسار نشوی.

متوسط

۲۱- شاعر در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی از طی شدن روزگار شباب سخن گفته است؟

(۱) وفسا نسکردی و کردم، جفا ندیدی و دیدم شکستگی و نشکستگی، بریدی و نبریدم

(۲) به روی بخت ز دیده، ز چهر عمر به گردون گهی چو اشک نشستم، گهی چو رنگ پریدم

(۳) جوانی‌ام به سمنند شتاب می‌شد و از پی چو گرد در قدم او، دویدم و نرسیدم

(۴) چون شمع خنده نکردی، مگر به روز سیاهم چون بخت جلوه نکردی، مگر ز موی سپیدم

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شاعر در این بیت از وفاداری خود و بی‌وفایی یار سخن می‌گوید ولی در سه گزینه‌ی دیگر از طی شدن روزگار جوانی و عدم استفاده از این دوران سخن می‌راند.

سخت

۲۲- ملک‌الشعرای بهار در ابیات زیر از قصیده‌ی دماوندیه، به جز بیت از مبارزه با استبداد و اختناق حاکم بر جامعه، سخن گفته است؟

- (۱) از آتش دل برون فرستم
 - (۲) بگریای چو ازدهای گریزه
 - (۳) تا چشم بشر نبیندت روی
 - (۴) من بند دهانت برگشایم
- برقی که بسوزد آن دهان بند
بخروش چو شرزه شیر ارغند
بسنهفته به ابر چهر دل‌بند
ور بگشایند بندم از بند

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. شاعر به منظور دوری از مردم پست و فرومایه خود را در بالای ابرها پنهان کرده تا چشم بشر او را نبیند. در گزینه‌ی (۱) از ترکیب «دهان بند» و در گزینه‌ی (۴) از ترکیب «بند دهان» و در گزینه‌ی (۲) از کلمات «بگریای، بخروش» به وجود اختناق حاکم بر جامعه و دعوت به مبارزه با حکومت ستمگر وقت استنباط می‌شود.

متوسط

۲۳- در بیت «آینه‌ی سکندر جام می است بنگر تا بر تو عرضه دارد، احوال ملکِ دارا» منظور شاعر از «جام می» چیست؟

- (۱) آرزوی باطل
- (۲) ارزش و اعتبار دنیوی
- (۳) دل پاک عارف
- (۴) قدرت جسمانی

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (جام می) استفاده از قلب انسان پاک و آگاه و عارف را گویند که در این بیت از نظر جهان‌بینی و دورنگری به آینه‌ی اسکندر مانند شده است.

متوسط

با توجه به متن زیر، به دو سؤال بعد پاسخ دهید.

آورده‌اند که شیخ ما ابوسعید - قدس الله روحه العزیز - روزی در نیشابور بر اسب نشسته بود و جمع متصوفه در خدمت او، به بازار فرو می‌راند، جمعی ورنایان می‌آمدند، برهنه. هر یکی ازار پای چرمین پوشیده و یکی را بر گردن گرفته می‌آوردند. چون پیش شیخ رسیدند شیخ پرسید که «این کیست؟» گفتند: «امیر مقامران است» شیخ او را گفت که «این امیری به چه یافتی؟» گفت: «ای شیخ به راست باختن و پاک باختن» شیخ نعره‌ای بزد و گفت: «راست باز و پاک باز و امیر باش!».

۲۴- شیوه‌ی تعلیم شیخ چگونه بوده است؟

- (۱) بهره‌گیری مثبت از هر سخن و عمل ناپسند
- (۲) تشویق و تحریک گناهکاران برای رسیدن به اهدافشان
- (۳) برخورد خشونت‌آمیز و فریاد کشیدن بر سر گناهکاران
- (۴) نهی از منکر به روش مستقیم

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا از عمل امیر مقامران که امیری را با راست بازی و پاکبازی بدست آورده، بهره‌ی مثبت می‌برد هر چند عمل امیر مقامران به خاطر قمار بازی از نظر شرعی و اجتماعی زشت است ولی نسبت به دوستان خود ضیافت نمی‌ورزد شیخ از این عمل امیر مقامران بهره‌ی مثبت می‌برد.

متوسط

۲۵- از متن فوق، کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- (۱) پاسخ امیر مقامران به شیخ طنزآمیز و اهانت‌آمیز بود.
- (۲) صداقت و اخلاص، عامل اصلی ترقی و تعالی است.
- (۳) همراهان شیخ، جمعی از برنایان و مسکینان بودند.
- (۴) مخاطب شیخ، یکی از امیران و فرمانروایان محلی بوده است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. چون امیر مقامران در کار خود صادق بود و نسبت به دوستان خود اخلاص داشت و بدان جهت امیری را با راست باختن و پاک باختن به دست آورده است بنابراین عامل اصلی ترقی و تعالی انسان، صداقت اخلاقی اوست.

متوسط

۲۶- معنی «وجنه» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) آزار
- (۲) خار
- (۳) خوار
- (۴) رخسار

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وجنه یعنی رخسار و جمع آن وجنات است.

ساده

۲۷- در بیت «وزین دختر شاه هاماوران / پر اندیشه گشتی به دیگر کران»، دختر شاه هاماوران کیست و معنی «به دیگر کران» چیست؟

- (۱) جریره - سرزمین پهناور
- (۲) سودابه - از سوی دیگر
- (۳) کتابون - هر مکان
- (۴) فرنگیس - از طرف دیگر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دختر شاه هاماوران سودابه است و به دیگر کران یعنی از طرف دیگر یا از سوی دیگر

متوسط

۲۸- معنی کدام کلمه نادرست است؟

- (۱) برگستوان : لباس جنگی
- (۲) دوال : لگام مخملی مزین به زر و سیم
- (۳) فتراک : ترک بند
- (۴) گبر : نوعی زره و لباس جنگی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دوال یعنی تسمه و کمربند

ساده

۲۹- در متن «حالی به صواب آن لایق‌تر که در کارها غفلت کم رود و مهمات را خوار شمرده نباید، که بقای ملک و استقامت دولت بی هزم کامل و عدل شامل و رای راست و شمشیر تیز ممکن نباشد. لکن به سخن او الطغاتی نرفت و مناصحت او مقبول نبود.» چند غلط‌املائی هست؟

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حزم و التفات صحیح است.

متوسط

۳۰- در کدام گزینه غلط املائی هست؟

- (۱) فرط استیصال - اضغاص احلام - قلیه‌ی حلوا - التماس و التفات
 - (۲) ثقبه‌ی منقار - فرزانگی راهب - طور سینین - فرتوتی و تحجر
 - (۳) طنین و رعشه‌ی صدا - قدح نفیس - فروگذار کردن - الحاح و اصرار
 - (۴) پتیاره‌های هفت خان - مستلزم تامل - تضریب و سخن چینی - الم و درد
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اضغاث احلام درست است.

ساده

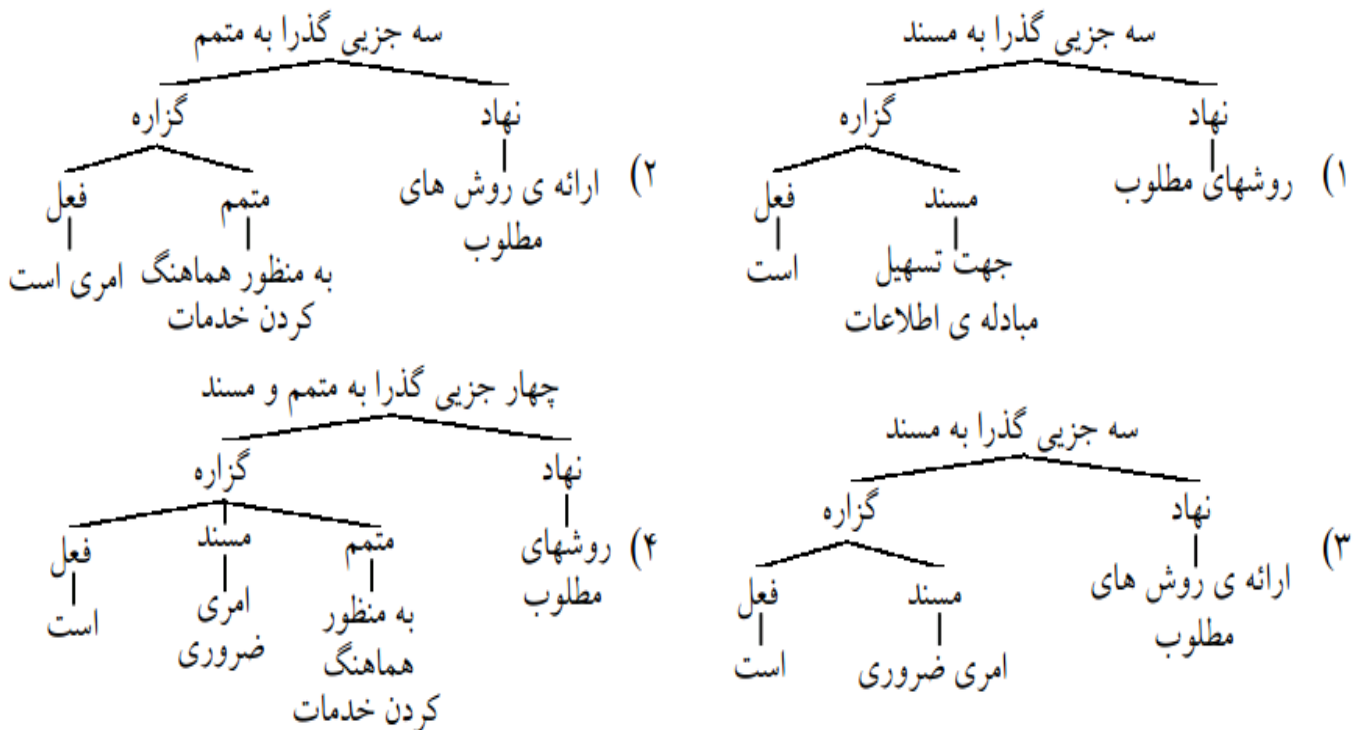
۳۱- در متن «نزدیک آمد که این هراس، ضجرت بر من چیره گرداند و در موج ضلالت اندازد. چه، علم متروک و جهل مطلوب و مروت منزوی و دوستی‌ها ضعیف و عداوت‌ها قوی و شیران فارق و محترم و راستی مهجور و حرص غالب و قناعت مغلوب و عالم غدار بدین معانی شادمان است.» املائی کدام کلمه نادرست است؟

(۱) ضلالت (۲) ضجرت (۳) مهجور (۴) فارق

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فارغ صحیح است.

ساده

۳۲- نمودار جمله‌ی «ارائه‌ی روش‌های مطلوب به منظور هماهنگ کردن خدمات و فعالیت‌های کتابخانه‌های کشور جهت تسهیل مبادله‌ی اطلاعات امری است ضروری» کدام است؟

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. امری ضروری مسند است و ارائه‌ی روش‌های مطلوب نهاد و جمله سه جزئی با مسند است.

متوسط

۳۳- کدام گزینه به ویرایش نیاز ندارد؟

- ۱) اسلام که همه‌ی رنگ‌های قومیت را زدود و سنت‌ها را دگرگون کرده نوروز را جلای بیش‌تر داد.
- ۲) در هفته‌های اخیر، تجارت جهانی رونق بی‌سابقه‌ای را تجربه می‌کند.
- ۳) کودکی به تالاسمی مبتلا شده بود و از کم‌خونی قابل توجهی برخوردار بود.
- ۴) مثنوی معنوی در قرن هفتم توسط مولانا جلال‌الدین محمد بلخی نوشته و تنظیم یافت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ تجربه کردن برای تجارت جهانی ناصحیح است. در گزینه‌ی ۳ برخوردار بودن برای امری منفی استفاده شده است. در گزینه‌ی ۴ هم حذف به قرینه‌ی نا صحیح انجام شده است و هم در جمله‌ی مجهول نهاد آمده است.

ساده

۳۴- در کدام گزینه «شاخص» به کار نرفته است؟

- ۱) کدخدا احمد، به مسائل و مشکلات مردم روستا رسیدگی می‌کند.
 - ۲) عموی احمد، مهندس شرکت نفت است.
 - ۳) دکتر محمد معین، اولین دکترای ادبیات در ایران بود.
 - ۴) غلامحسین یوسفی، در کنار مرادش، امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.
- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. به ترتیب "کدخدا، دکتر و امام" شاخص هستند.

ساده

۳۵- نوع دستوری واژه‌های «هم‌نشینی - واجگاه - زبان‌شناسی - چهارم» به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- ۱) مشتق، مشتق، مشتق - مرکب، ساده
- ۲) مشتق - مرکب، مشتق، مشتق، مشتق، ساده
- ۳) مشتق - مرکب، مشتق، مشتق، مشتق
- ۴) مشتق، مشتق، مشتق - مرکب، مشتق

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

هم‌نشینی ← هم + نشین + ی: مشتق / زبان‌شناسی ← زبان + شناس + ی: مشتق - مرکب
واجگاه ← واج + گاه: مشتق / چهارم ← چهار + م: مشتق

متوسط

۳۶- عبارت «اوستا شاعر درد آشنا، شعر خود را در خدمت اعتقاد خویش قرار داده است» چند تک‌واژه و چند واژه است؟

- ۱) ۲۰ تک‌واژه و ۱۵ واژه (۲) ۲۰ تک‌واژه و ۱۶ واژه (۳) ۱۹ تک‌واژه و ۱۴ واژه (۴) ۱۸ تک‌واژه و ۱۴ واژه

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

واژه‌ها: اوستا/ شاعر - / درد آشنا/ شعر - / خود/ را / در/ خدمت - / اعتقاد - / خویش / قرار داده است / ۱۵ واژه

تک‌واژه‌ها: ۲۰ تا: اوستا / شاعر - / درد / آشنا / شعر - / خود / را / در / خدمت - / اعتقاد - / خویش

قرار / داد / ه / است / Ø

سخت

۳۷- شاعر، در کدام گزینه برای بیان منظور خود از آرایه‌ی جناس استفاده کرده است؟

- (۱) کدامین پیک را دادی پیامی
 - (۲) کدامین جامه بر یادم دریدی
 - (۳) کدامین ساعت از من یاد کردی
 - (۴) عنایت گرچه زهر تاب دارد
- کدامین شب فرستادی سلامی
کدامین خواری از بهرم کشیدی
کدامین روزم از خود شاد کردی
گذر بر چشمه‌ی نوشاب دارد.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. یاد و شاد جناس ایجاد کرده‌اند.

ساده

۳۸- در کدام گزینه، آرایه‌ی استعاره بکار رفته است؟

- (۱) گه‌هی با من به صلحی گه به جنگی
 - (۲) به کام دشمنم کردی نه نیکوست
 - (۳) دگر بساره جهاندار از سرمهر
 - (۴) به نساخن سنگ برکندن ز کهسار
- خدا تسویه دهادت زین دو رنگی
که بدکاری است دشمن کامی ای دوست
به گل رخ گفت کای سرو سمن چهر
به از حاجت به نبرد ناسزاوار

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گل رخ و سرو سمن چهر استعاره از یار است.

متوسط

۳۹- در کدام بیت آرایه‌ی حسن تعلیل به‌کار رفته است؟

- (۱) آمد بهار عاشقان، معشوق گل رخسار کو
 - (۲) نیایش در دل خسرو اثر کرد
 - (۳) در این چمن که ز پیری خمیده شد کمرم
 - (۴) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده
- پر بی‌دلان شد باغ‌ها، آخر بگو دلدار کو
دلش را چون فلک زیر و زبر کرد
ز شاخ‌های بقا بعد از این چه بهره برم
که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. برای خمیده شدن پشت پیران علتی غیر واقعی اما ادیبانه آمده است که حسن تعلیل محسوب می‌شود.

متوسط

۴۰- نویسنده‌ی کتاب «موش‌ها و آدم‌ها» کیست؟

- (۱) الکساندر دوما
- (۲) جان اشتاین بک
- (۳) خوزوئه دو کاسترو
- (۴) فرانسیس فانون

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ساده

۴۱- عبارت «نثر آن، گاه ساده و مرسل و گاه دارای سجع و موازنه است. نویسنده در خلال موضوعات، احادیث و آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند. این کتاب در تصوف، اخلاق و آداب معاش و معاد است.» کدام اثر را معرفی می‌کند؟

- (۱) مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد
(۲) طریق التحقيق
(۳) سیر العباد الی المعاد
(۴) اخلاق الاشراف

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رجوع شود به قسمت اعلام کتاب ادبیات فارسی ۳

ساده

۴۲- عبارت «در آغاز به دستور نوح بن منصور به فارسی دری ترجمه شد. ازرقی شاعر نیز آن را به نظم در آورد و ظهیری سمرقندی ترجمه‌ای دیگر از آن کرد.» کدام اثر را معرفی می‌کند؟

- (۱) سندباد نامه
(۲) سمک عیار
(۳) قابوس نامه
(۴) کلیله و دمنه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ساده

۴۳- بیت «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهمرم به جان رسید و به عیوق برشدم» با کدام گزینه تناسب معنایی دارد؟

- (۱) دستم نلداد قوت رفتن به پیش دوست
(۲) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم
(۳) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
(۴) بسیزارم از وفای تو یک روز و یک زمان
- چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم
از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو بیت مفهوم کلی‌شان این است که عشق انسان را به بالاترین مرتبه می‌رساند.

متوسط

۴۴- شاعر، در همهی ابیات زیر به جز انسان را به عروج فرا می‌خواند.

- (۱) از مه او مه شکافت، دیدن او برنتافت
(۲) خود ز فسلک برتریم، وز ملک افزون‌تریم
(۳) خلسق چسو مسرغبیان، زاده ز دریای جان
(۴) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست
- ماه چنان بخت یافت او که کمینه گداست
زین دو چسرا نگذریم، منزل ما کبریاست
کسی کند این‌جا مقام، مرغ کز آن بحر خاست
ما به فلک می‌رویم، عزم تماشا که راست

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه ۱ در بیان عظمت پیامبر و معجزه‌ی اوست (شق القمر).

متوسط

۴۵- مفهوم عبارت زیر در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی آمده است.

«پروردگارا، به تو پناه می‌برم که از آن چه نمی‌دانم، سخن بگویم و راه‌جویان را هم‌چو خویشان در تیه گمراهی سرگردان سازم.»

۱) نباید سخن گفت ناساخته	نشاید بریدن نپسنداخته
۲) کمال است در نفس انسان سخن	تو خود را به گفتار ناقص مکن
۳) مکن پیش دیوار غیبت بسی	بود کز پشم گوش دارد کسی
۴) تأمل‌کنان در خطا و صواب	به از ژاژ‌خایان حاضر جواب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳ این است که مواظب خبرچینان و فضولان باش و زیاد حرف نزن.

متوسط

۴۶- در تحلیل نهایی، مفهوم در بیت زیر که به شیوه‌ی نمادین خطاب به دماوند سروده شده است کدام است؟

«ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند
از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»

- ۱) به کوه دماوند می‌گوید که برف‌هایش را ذوب کند و دوباره آتش فشانی کند.
 - ۲) به مادر پیر خودش توصیه می‌کند که فقر و درویشی را رها کند و به رفاه و آسایش خود بیندیشد.
 - ۳) به ملت بزرگوار ایران می‌گوید که سلطه جهانی و امپراطوری قدیم خود را دوباره احیا کند.
 - ۴) به مردم ایران توصیه می‌کند که سازش با استبداد را رها کنند و خود حکومت را به دست گیرند.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دعوت بر عدم سازش و گرفتن حکومت در دست توسط مردم است.

متوسط

۴۷- معنی بیت «هم آنگه یکایک ز درگاه شاه برآمد خروشیدن دادخواه» چیست؟

- ۱) بعد از آن، به آرامی نوای عدل و دادگری از همه جا به گوش درباریان رسید.
- ۲) در آن لحظه، ناگهان فریاد اعتراض ستم‌دیده‌ای از کاخ شاه بلند شد.
- ۳) در آن زمان، پشت سر هم برای عدالت خواهی از بارگاه شاه به در آمدند.
- ۴) سپس اندک اندک شاکیان به بارگاه حاکم در آمدند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکایک یعنی ناگهان

ساده

۴۸- مفهوم بیت‌های زیر، با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

«ز هر سو کرد بر عادت نگاهی

چو لختی دید، از آن دیدن خطر دید

نظر ناگه در افتادش به ماهی

که بیش آشفته شد تا بیش تردید»

۱) بگفت ار من کنم در وی نگاهی

۲) بگفت از عشق کارت سخت زار است

۳) بگفتا دوری از مه نیست در خور؟

۴) چو عاجز گشت خسرو در جوابش

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو این مفهوم را بیان می‌کند که دیوانه و عاشق اگر به ماه نگاه کند جنونش بیشتر می‌شود

متوسط

۴۹- «هر چه خواهی در سوادش رنج برد تیغ صرصر خواهدش حالی سترد» یعنی:

۱) آنچه را که به زحمت بنویسی تندباد آن را محو خواهد کرد.

۲) گردباد همه‌ی اطراف و حومه شهر را به ویرانه بدل خواهد کرد.

۳) وقتی که شمشیرها آخته شوند تو قدرت مقابله با ایشان را نخواهی داشت.

۴) هر دانشی که بیندوزی در برابر قدرت نیرنگ او تاب نخواهد آورد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صرصر یعنی تندباد.

متوسط

۵۰- معنی واژه‌های «خلنگ، تعلل، پتیاره، ستوه، سهم» به ترتیب، کدام است؟

۱) کمان، بی‌توجهی، سالخورده، خستگی‌ناپذیر، هراسان

۲) تیر، نگرانی، زشت، گرفته شده، اندازه

۳) علف جارو، بهانه‌جویی، مهیب، درمانده، ترس

۴) درخت بلند، توجیه کردن، بیهوده، ملول، ترسو

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خلنگ: علف جارو / تعلل: بهانه کردن، بهانه‌جویی / پتیاره: مهیب، زشت / ستوه: درمانده و ملول / سهم: ترس

ساده

۵۱- معنی واژه‌های «متقاعد، مُحاق، مخنقه، مشحون، ثقبه» به ترتیب، کدام است؟

۱) پیشاهنگ، پوشیده شده، گرفتار، نگهبانی، حالت

۲) مُجاب شده، پنهان‌کاری، روبند، انباشته، هنگام

۳) گرفتار شده، از بین رفته، گردن‌بند، پوشیده، مرحله

۴) کناره‌گیری از کاری، احاطه شده، قلاذه، مملو، سوراخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. متقاعد: کناره‌گیرنده از کاری، مجاب شده / مُحاق: پوشیده، احاطه شده / مخنقه: گردن‌بند، قلاذه / مشحون: پر شده، انباشته، مملو / ثقبه: سوراخ

ساده

۵۲- معنی کلمه‌های «استیصال، استنکاف، استبعاد، استشاره» به ترتیب کدام است؟

- (۱) درماندگی، سرباز زدن، دور شمردن، رأی زدن (۲) زاری، کافی شمردن، بندگی کردن، نگران شدن
(۳) تردید داشتن، نیرنگ کردن، طلب بندگی، نشان دادن (۴) التماس کردن، پافشاری، بعید دانستن، جدل و ستیزه کردن
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ساده

۵۳- املاي صحیح کلمه‌های به معانی «جویدن- زشت - طبع عالی داشتن - خواری - ترسناک» به ترتیب کدام است؟

- (۱) مضغ - مذموم - مناعت - مذکت - موحش
(۲) مضغ - مذموم - منائت - مزکت - موحش
(۳) مظغ - مضموم - مناعت - مزکت - موهش
(۴) مضق - مذموم - منائت - مذکت - موهش
گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ساده

۵۴- در کدام گزینه، غلط املايي وجود دارد؟

- (۱) هزاهز و غریو - امر مُطاع - فرط استیصال - دُرر و لالی
(۲) نخل باسق - تحجّر و غرور - صیانت و نگهداری
(۳) صرافت طبع - نظم و نسق - حمیت و دلاوری - لثامت و پستی
(۴) خشی کننده‌ی توطعه - مُحمل و بیهوده - تضرّع و زاری - ضیعتک حلال
گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «توطعه» و «محمل» نادرست و درست آن، «توطئه» و «مهمل = بیهوده» است

ساده

۵۵- در کدام گروه کلمه‌ها، غلط املايي هست؟

- (۱) نفعه و بوی خوش - نزحت و تفرّج - پرده‌در و هتاک - هول و هراس
(۲) مهجور و دورافتاده - مصباح و چراغ - لهب و شعله‌ی آتش - قهر و غلبه
(۳) قمیص و شمد - قمه و قداره - فراست و زیرکی - فتنه و غوغا
(۴) غریبه و نادر - یک عزّاده توپ - عتبات متبرّکه - ردا و طیلسان
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «نزحت» غلط و درست آن «نزهت» است.

ساده

۵۶- کدام هجا در فعل‌های «شنید - نمی‌داند - آموختم - می‌شنویم» به ترتیب، تکیه‌دار است؟

- (۱) آغازی - آغازی - پایانی - پایانی
(۲) پایانی - آغازی - قبل از آخر - آغازی
(۳) پایانی - قبل از آخر - آغازی - پایانی
(۴) آغازی - پایانی - قبل از آخر - آغازی

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. شنید سوم شخص مفرد ماضی ساده است ← هجای پایانی
نمی‌داند ← فعل منفی است ← هجای اول
آموختم ← اول شخص مفرد ماضی ساده است ← هجای قبل از آخر
می‌شنویم ← مضارع اخباری است ← هجای آغازی

ساده

۵۷- عبارت «بهار در آثار ارزشمند خویش، به مسایل اصلی سبک شناسی نثر و نظم فارسی پرداخته است» به ترتیب، دارای

چند تک واژه و چند واژه است؟

- (۱) بیست و هشت - بیست و یک
(۲) بیست و شش - بیست
(۳) بیست و نه - بیست
(۴) بیست و هفت - نوزده

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تکواژها: بهار/ در/ آثار/ / ارز (بن مضارع از مصدر ارزیدن)/ / ش/ مند/ /

خویش/ به/ مسایل/ / اصل/ ی/ / سبک/ شناس (بن مضارع)/ ی (حاصل مصدر ساز)/ / نثر/ و/ نظم/

— / فارس/ ی/ پرداخت/ ه/ است/ / ۲۹ تکواژ

واژه‌ها: بهار/ در/ آثار/ / ارزشمند/ / خویش/ به/ مسایل/ / اصلی/ / سبک شناسی/ / نثر/

و/ نظم/ / فارسی/ پرداخته است/ / ۲۰ واژه

سخت

۵۸- در همهی عبارت‌ها به جز عبارت «.....»، واژه‌ی «مشتق» و «مشتق - مرکب» وجود دارد؟

- (۱) توصیف شوریدگان و سالکان طریقت و ویژگی‌های اشعار الهی و شور و حال غزلیات عرفانی شعرای ایران
(۲) امکان سنجش و مقایسه‌ی آثار ادبی و ارزشمند از لابه‌لای آثار ادبی و تاثیرپذیری‌های ملل از یک دیگر
(۳) ابداع معانی دل‌نشین و سخن گفتن از دنیای طوفان زده‌ی درون شاعر و نیازش به معشوق و ناتوانی در برابر او
(۴) بهره‌گیری از اساطیر، نمادها و شخصیت‌های حماسی شاهنامه و تاریخ ایران و تلفیق آن با چهره‌های بزرگ اسلام

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه واژه‌ی «مشتق - مرکب» در سخن نیامده و ازگان «شوریده»، «ویژگی»، «الهی» و «عرفانی» مشتق‌اند. در گزینه‌ی ۲ ← لا به لا، تاثیرپذیری مشتق - مرکب و سنجش، ادبی، ارزشمند مشتق‌اند.

در گزینه‌ی ۳ ← سخن گفتن، طوفان زده، برابر مشتق - مرکب و ناتوانی مشتق.

در گزینه‌ی ۴ ← بهره‌گیری مشتق - مرکب و شخصیت، حماسی مشتق.

متوسط

۵۹- کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟

- (۱) غنای آثار ادبی، گواه تجربه‌ها، ژرف اندیشی‌ها و تکاپوی فرزندان ادب و فرهنگ ایران است.
(۲) مطالعه‌ی دقیق و عمیق آثار ادبی جان را طراوت می‌بخشد و ذهن و ضمیر را شکوفا و بارور خواهد کرد.
(۳) آثار ادبی، آینه‌ی اندیشه‌های ملتی است که از گذرگاه حادثه‌ها و خطر گذشته و به امروز رسیده است.
(۴) فرهنگ ایران زمین، جلوه‌گاه آثار منظوم و منثور فرهیختگان و اندیشه‌ورانی چون فردوسی، سعدی و ... است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نهاد «مطالعه» با فعل «می‌بخشد» مطابقت ندارد.

ساده

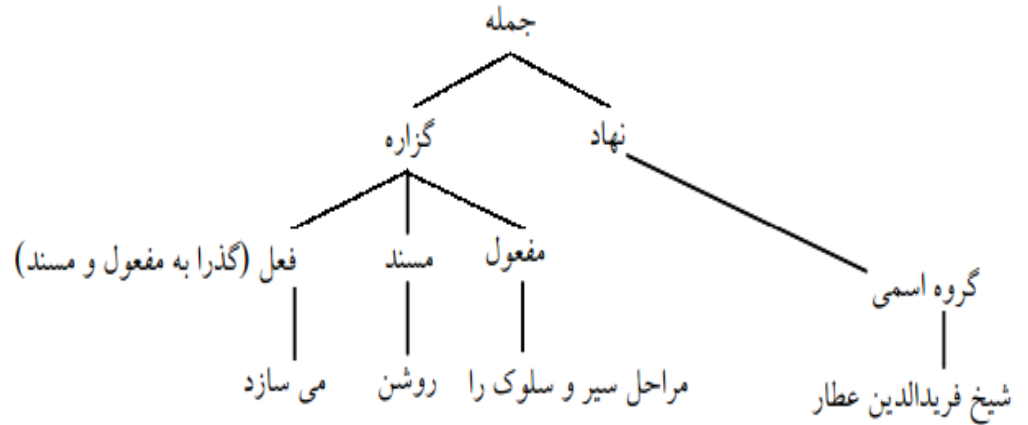
۶۰- نوع جمله‌ی «شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، آفریننده‌ی مثنوی عرفانی منطق الطیر با بیان این داستان تمثیلی، مراحل

سیر و سلوک را در سفر سی مرغ به سوی سیمرغ، روشن می‌سازد.» چیست؟

- (۱) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
(۲) سه جزئی گذرا به مفعول
(۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
(۴) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساختمان اصلی جمله پس از سپردن وابسته‌ها و متمم‌های اختیاری که قید به شمار می‌آیند، چنین است:

شیخ فریدالدین عطار مراحل سیر و سلوک را روشن می‌سازد.

اگر دانش‌آموزان با نوع فعل‌ها آشنا باشند و گذرا بودن فعل را بشناسند به سادگی و تنها با نگرستن به فعل پاسخ خواهند داد. مثلاً در این «تست» اگر بدانیم که «ساختن» به معنی گرداندن جمله‌ی چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند می‌سازد کافی است.

متوسط

۶۱- عبارت «عارف و شاعر معروف، در همدان متولد شد. در ۱۸ سالگی به مولتان هند رفت و در خدمت شیخ بهاء الدین

زکریا به سلوک پرداخت چند سال بعد به عربستان و آسیای صغیر رفت در قونیه به مجلس شیخ صدر الدین قونوی

راه یافت و کتاب لمعات را در آن جان نوشت. وی در دمشق درگذشت.» شرح حال کیست؟

- (۱) نجم الدین رازی (۲) فخرالدین عراقی (۳) جلال الدین مولوی (۴) شمس الدین تبریزی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رجوع شود به اعلام ادبیات ۳

ساده

۶۲- نام نویسندگان کتاب‌های «موش‌ها و آدم‌ها»، «کلبه‌ی عموتم» و «آدم‌ها و خرچنگ‌ها» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) هریت بیچراستو، فرانتس فانون، خوزوئه دوکاسترو (۲) جان اشتاین بک، فرانتس فانون، هریت بیچراستو
(۳) فرانتس فانون، جان اشتاین بک، هریت بیچراستو (۴) جان اشتاین بک، هریت بیچراستو، خوزوئه دوکاسترو

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ساده

۶۳- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «جناس، استعاره، کنایه و تشبیه» موجود است؟

۱) آن کس که سر به جیب قناعت فرو نبرد	بگذار تا به چاه مذگت فرو رود
۲) مهمان سراسر است خانه‌ی دنیا که اندر او	یک روز این بیاید و یک روز او رود
۳) گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق	ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم
۴) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟	اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زرد و زر ← جناس / مس و زر به ترتیب استعاره از وجود پست و عالی / زر و زرد شدن کنایه از به مرحله‌ای والا رسیدن / اکسیر عشق ← تشبیه

متوسط

۶۴- در کدام بیت تشخیص (Personification) مشهود نیست؟

۱) این سر به مهر نامه بدان مهربان رسان	کس را خبر مکن که کجامی فرستمت
۲) ای صبح دم، ببین که کجامی فرستمت	نزدیک آفتاب و فامی فرستمت
۳) باد صبادروغ زن است و تو راست گوی	آن جابه رگم باد صبامی فرستمت
۴) دست هوا به رشته‌ی جان بر، گره زده‌ست	نزد گره‌گشایی هوا می فرستمت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های دیگر، به «صبح»، «باد صبا» و «هوا» شخصیت انسانی بخشیده شده است.

متوسط

۶۵- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «تشبیه، مراعات نظیر و تضاد» موجود است؟

۱) ای صاحب کرامت، شکرانه‌ی سلامت	روزی تسفندی کن درویش بی‌نوا را
۲) آسایش دو گیتی، تفسیر این دو حرف است:	با دوستان مروّت، بادشمنان مدارا
۳) سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد	دلبر که در کف او موم است سنگ خارا
۴) دل می‌رود ز دستم، صاحب‌دلان خدا را	دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چون شمع ← تشبیه / شمع و موم ← مراعات نظیر / موم و سنگ خارا ← تضاد

متوسط

۶۶- کدام مفهوم از عبارت «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ

شده بود و خیل‌تاشان و سواران را گسیل کرده. پس، رقعتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.» دریافت نمی‌شود؟

- ۱) منشی با کفایت، شادمانه شروع به نوشتن کرد.
- ۲) تاهنگام نماز ظهر از عهده‌ی همه‌ی امور خطیر برآمد.
- ۳) نوکران و چاکران را برای ماموریتی روانه کرد.
- ۴) نامه‌ای که اقدامات امیر را یادداشت کرده بود گشود و نشانم داد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در متن بیان شده است که نامه‌ای به امیر نوشت نه نامه‌ای از اقدامات امیر.

متوسط

۶۷- معنی عبارت «در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر، و الا طاعنان مجال وقیعت یابند.» کدام است؟

(۱) در موقع گرفتاری، با هم بودیم پس در موقع آسودگی، سازگاری بهتر است و گرنه خرده‌گیران فرصت بدگویی پیدا می‌کنند.

(۲) در وقت مصیبت شریک بوده است در وقت آرامش، اجازه دادن بهتر است و الا فرصت عیب‌جویی می‌یابد.

(۳) چون در لحظه‌ی گرفتاری با او بوده است حال باید به دیدار او برود و الا دیگران فرصت انتقاد پیدا می‌کنند.

(۴) آن گاه که با هم شریک بودیم، این گرفتاری پیش‌آمد، حال باید به او اجازه بدهی هرچه می‌خواهد بگوید.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

متوسط

۶۸- مفهوم بیت «چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بسته‌ات برو که هیچ‌کس ندا به گوش کر نمی‌زند» چیست؟

- (۱) درمان ناپذیری درد اشخاص نابینا
(۲) انتظار عکس‌العمل از آدم‌های ناشنوا
(۳) باورمندی به گشوده شدن روزنه‌های امید
(۴) بیهودگی تلاش برای بیدار کردن مردم غافل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از کسی که نمی‌شنود، نمی‌توان انتظار پاسخ داشت و اگر تلاش برای پاسخ شنیدن از او کنی، تلاشی بیهوده است. (منظور از کر، غافل است.)

ساده

۶۹- کدام گزینه، هفت‌خوان رستم را کامل می‌کند؟

- ۱- کشتن رخس شیری را ۲- غلبه‌ی تشنگی بر رستم و رفع تشنگی ۳- ۴- کشتن زنی جادوگر ۵- گرفتار کردن اولاددیو ۶- ۷- کشتن دیو سفید
(۱) گذشتن از رود و کشتن گرگسار - جنگ با ارجاسب تورانی
(۲) گذشتن از برف و باران و باد - کشتن دو گرگ
(۳) کشتن اژدها - جنگ با ارژنگ دیو
(۴) کشتن سیمرغ - کشتن گرگسار
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

متوسط

۷۰- بیت «مهمان سراسر است خانه‌ی دنیا که اندر او ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) یکی نام نیکو ببرد از جهان
(۲) جهان را چون رباطی با دو در دان
(۳) جهان چاهی است بی بن بر سر راه
(۴) برو اندر جهان تفرج کن
یکی رسم بد ماند از او جاودان
که چون زین در در آیی، بگذری زان
نشاید مسست خفتن بر سر چاه
پیش از آن روز کز جهان بر وی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲ و صورت سوال به این نکته مشترک اشاره شده است که جهان محل گذر است و محل ماندن و ماوا گرفتن نیست.

متوسط

۷۱- سفارش و پیام کدام بیت با دیگر بیت‌ها، متفاوت است؟

- (۱) حسدر کسن ز نادان ده مرده‌گوی
 - (۲) صد انداختی تیر و هر صد خطاست
 - (۳) مکن پیش دیوار غیبت بسی
 - (۴) کسم‌آواز، هرگز نسبسنی خجل
- چو دانا یکی گوی و پرورده گوی
اگر هوشمندی، یک انداز و راست
بود کز پشش گوش دارد کسی
جوی مشک بهتر که یک توده گل

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه، «غیبت کردن» و «بیان راز» نکوهیده شده اما در گزینه‌های دیگر، کم گفتن و گزیده گفتن سفارش شده است.

متوسط

۷۲- شاعر در همه‌ی بیت‌ها به جز بیت، به بی‌عدالتی و وضع نابسامان دستگاه حکومت اشاره کرده است.

- (۱) گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم
 - (۲) گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه
 - (۳) گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی
 - (۴) گفت: می‌باید تو را تا خانه‌ی قاضی برم
- گفت: والی از کجا در خانه‌ی خمّار نیست
گفت: در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست
گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست
گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این که والی در میکده باشد، این که قاضی خود در خواب و ناآگاهی باشد و آسوده از نابسامانی‌های روزگار، و این که گفته است راه ناهموار است، نشانگر نابسامانی اوضاع جامعه است اما در گزینه ۲ به وضع ظاهری «مست» و پاسخ او اشاره شده است.

متوسط

۷۳- کدام گزینه از حکایت زیر، دریافت نمی‌شود؟

ذوالنون پادشاهی را گفت: «فلان عامل که فرستاده‌ای به فلان ولایت بر رعیت درازدستی می‌کند.» گفت: «روزی سزای او بدهم.» گفت: «بلی، روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام سته باشد؛ پس به زجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی. درویش و رعیت را چه سود دارد؟»

- (۱) تأخیر در مجازات حاکمان ستمگر سبب تضییع حقوق صاحبان حق است.
- (۲) مجازات و مصادره‌ی اموال حاکمان ظالم برای اجرای عدالت، لازم و کافی است.
- (۳) مصادره‌ی اموال حاکمان غارتگر، به نفع خزانه‌ی پادشاه، نوعی مشارکت پادشاه در غارت مال مردم است.
- (۴) مجازات حاکمان متجاوز به حقوق مردم، بدون بازگرداندن اموال مردم به خودشان، نوعی بی‌عدالتی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ساده

۷۴- معانی درست کلمات «مینا- افگار- بنان- ستوه» به ترتیب کدام است؟

- (۱) زیبا- مجروح- بازو- گریان
(۲) آبگینه- آزرده- انگشت- درمانده
(۳) بهشت- خسته- دست- ملول
(۴) آبگینه- گشته- ناخن- خسته

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مینا: آبگینه، شیشه»، «افگار: آزرده، زخمی، خسته، مجروح»، «بنان: انگشت»، «ستوه: درمانده و ملول»

ساده

۷۵- معانی درست همه‌ی کلمه‌های «انابه- ینبوع- متنبه- سطوت» به ترتیب کدام است؟

- (۱) توبه- جنگل- عابد- تندی
(۲) پشیمانی- کوه- هوشیار- غلبه
(۳) غرور- دریا- بیزار- وقار
(۴) بازگشت- چشمه- آگاه- حشمت

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «انابه/ انابت: توبه، بازگشت به سوی خدا»، «ینبوع: چشمه»، «متنبه: آگاه»، «سَطْوَت: حشمت، مهابت، غلبه، وقار»

ساده

۷۶- معانی درست کلمات «واضع- موزب- لهب- سهو» به ترتیب کدام است؟

- (۱) سازنده- خمیده- شعله- خطا
(۲) آشکار- برآمده- غارت- فراموشی
(۳) بنیانگذار- خمیده- پناه- خطا
(۴) آشکار- برآمده- بازی- آسان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ساده

۷۷- در کدام گروه از کلمه‌ها و ترکیب‌ها، غلط‌املائی وجود ندارد؟

- (۱) مصاحبت و ملازم- حزیمت و شکست- غوک و قورباغه- حشو زاید
(۲) ساطع و درخشان- گذاردن نعمت- متاع معرفت- دقت و ممارست
(۳) مُخل فصاحت- واثق و مطمئن- ضیاع‌ها و سقارها- معزول و برکنار
(۴) محضور و رودربایستی- مضغ و جویدن- محتاط و مال‌اندیش- ابهام‌زدایی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «هزیمت / گزاردن / محضور صحیح است.»

ساده

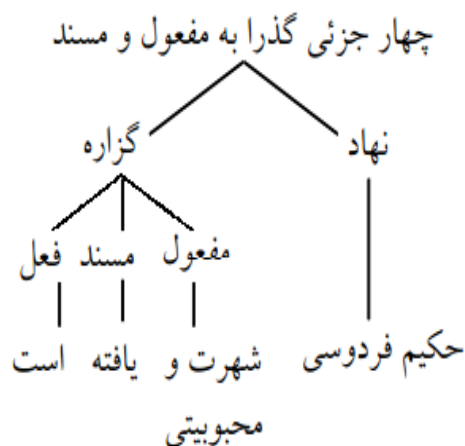
۷۸- املائی کدام مجموعه از کلمه‌ها و ترکیب‌ها درست است؟

- (۱) اشمئزاز و تنفر- مقام متبوع- راقم سطور- عنا و قداست
(۲) احساء العلوم- منبع و منشع- استراق سمع- حلاوت سخن
(۳) ترقی و انتصاب- مذیق حیات- خلع سلاح- ظلمانی و موهش
(۴) ملاع اسماعیلیه- بغ کرده و غمگین- حوزه‌ی عرفان- فرقه‌ی ظاله

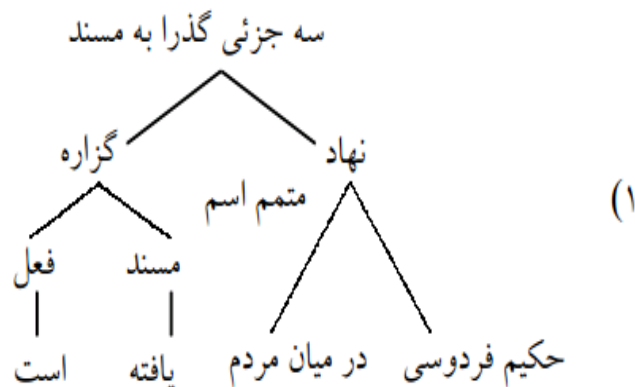
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املائی «احساء العلوم»، «منشأ»، «ترقی و انتصاب»، «مذیق حیات»، «موحش»، «بق کرده» و «فرقه‌ی ضاله» در گزینه‌های دیگر نادرست است.

ساده

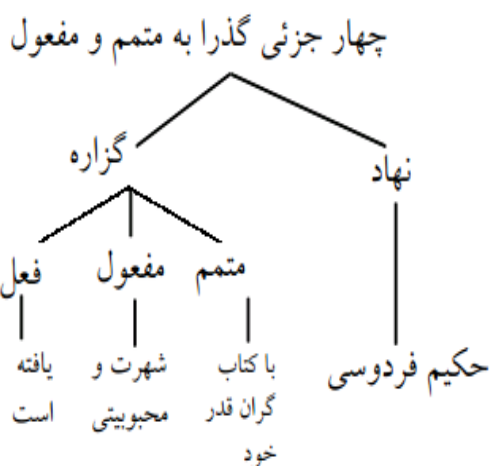
۷۹- نمودار عبارت «حکیم فردوسی، از ستارگان قدر اول آسمان ادب ایران، از گذشته‌های دور با کتاب گران قدر خود، شاهنامه، در میان مردم شهرت و محبوبیتی یافته است» کدام است؟

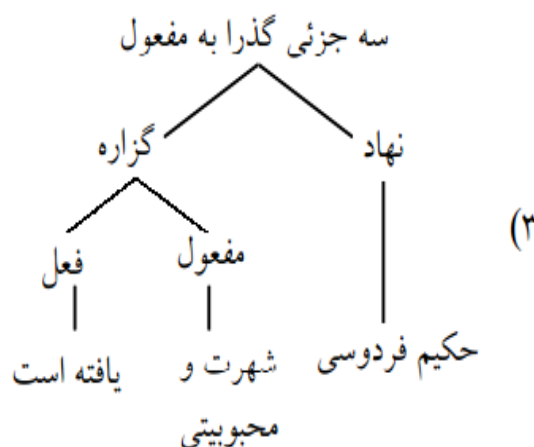
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «یافتن» به معنی «به شمار آوردن»، گذرا به مفعول و مسند است، اما در این جمله چنین نیست. در ساختار این جمله، «یافتن: به دست آوردن» تنها یک گذر دارد: گذرا به مفعول است (متمم اجباری نمی‌گیرد)

متوسط

۸۰- در کدام عبارت، واژه‌های مشتق، مرکب و مشتق-مرکب وجود دارد؟

(۱) عارف از شانزده سالگی به دنیای شعر روی آورد و نخستین اشعار او زمینه‌ی مذهبی داشت.

(۲) روزنامه‌ی ادبی و فکاهی به نام نسیم شمال انتشار یافت که مدیر و نویسنده‌ی آن سید اشرف‌الدین گیلانی بود.

(۳) تصنیف‌سازی فارسی را عارف قزوینی ابداع نکرد و پیش از او هم کسانی در این قالب طبع‌آزمایی کرده‌اند.

(۴) سلمان فارسی صحابی مشهور پیامبر با راهنمایی حضرت علی (ع) در زمان خلیفه‌ی دوم حاکم مداین شد و در همان جا درگذشت.

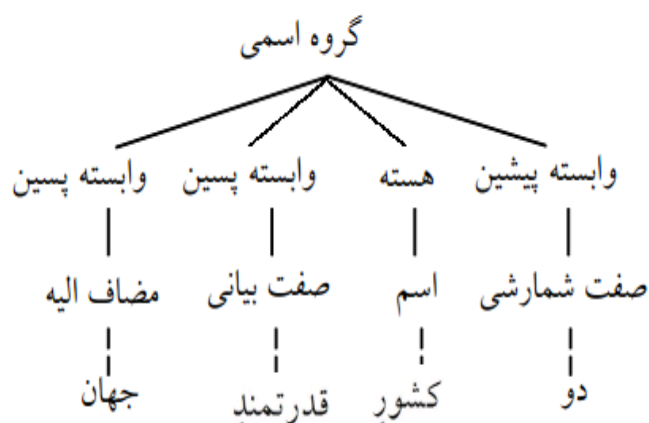
گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه، «صحابی» [$\frac{\text{صحاب}}{\text{ی}}$ + $\frac{\text{وند}}$]، واژه‌ی مشتق: «پیامبر» [$\frac{\text{پیام}}{\text{بر}}$ + $\frac{\text{تکواژ آزاد}}{\text{تکواژ آزاد}}$]

«واژه‌ی مرکب، «راهنمایی» [$\frac{\text{راه}}{\text{ی}}$ + $\frac{\text{نما}}{\text{ی}}$ + $\frac{\text{وند}}$]، واژه‌ی مشتق-مرکب است. تکواژ آزاد تکواژ آزاد وند

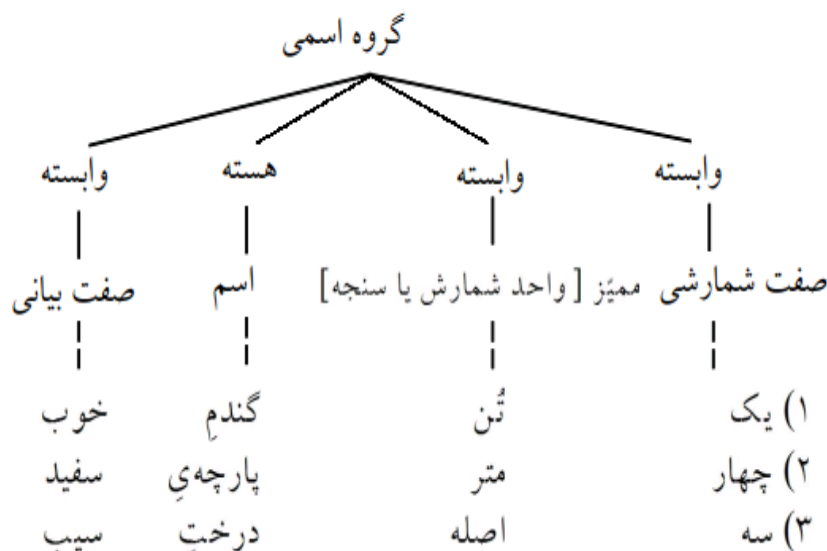
سخت

۸۱- نمودار کدام گروه اسمی، با گروه‌های دیگر، متفاوت است؟

(۱) یک تن گندم خوب (۲) دو کشور قدرتمند جهان (۳) چهار متر پارچه‌ی سفید (۴) سه اصله درخت سیب

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. الگوی گروه اسمی در این گزینه،

است. اما در سه گزینه‌ی دیگر:

متوسط

۸۲- تعداد تکواژهای کدام عبارت بیشتر است؟

- (۱) منتقدان، آثار ادبی را بی‌توجه به شکل ظاهری، فقط از دیدگاه محتوا و بار عاطفی تقسیم کرده‌اند.
- (۲) گویندگان بعضی داستان‌ها در به‌گزینه‌ی واژه‌ها که کالبد اندیشه است بسیار ژرف‌نگری نموده‌اند.
- (۳) مطالعه‌ی دقیق آثار ادبی، جان را طراوت می‌بخشد و روح را به افق‌های شفاف و روشن پرواز می‌دهد.
- (۴) غنای آثار ادبی ایران، گواه تکاپوی فرزندان ادب و فرهنگ ایران و عصاره‌ی روح بلند آنان است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۳۳ تکواژ است.

سخت

۸۳- در بیت «دیشب به سیل اشک ره خواب می‌زدم
زیر به جز آرایه‌ی وجود دارد.

(۱) تناسب (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) حسن تعلیل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «سیل اشک»، تشبیه است. «ره خواب زدن» کنایه است و ازگان «آب» و «سیل» مراعات نظیر دارند.

متوسط

۸۴- در مصراع «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق» کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

- (۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) کنایه (۴) مراعات نظیر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «کشتی عشق»، تشبیه است، «لنگر گرفتن»، کنایه است و «کشتی» و «لنگر» و «کنار» هم تناسب معنایی دارند.

متوسط

۸۵- در کدام بیت «جناس تام» هست؟

- (۱) یا دل به ما دهی چو دل ما به دست تست
(۲) ای برق اگر به گوشه‌ی آن بام بگذری
(۳) ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم
(۴) بار آی کز صبوروی و دوری بسوختیم
- یا مهر خویشان ز دل ما بدر بری
آنجا که باد زهره ندارد خبر بری
پیغام دوستان برسانی بدان پری
ای غایب از نظر که به معنی برابری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «پری» در مصرع نخست، فعل مضارع است و از مصدر «پریدن»، ولی در مصرع دوم اسم است و به معنی «موجود افسانه‌ای»

متوسط

۸۶- عبارت «تجارب السلف کتابی است در از»، با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟

- (۱) جغرافیا، اعتمادالسلطنه
(۲) نجوم، ابوریحان بیرونی
(۳) تاریخ، هندوشاه نخبجوانی
(۴) تعلیم و تربیت، یحیی دولت‌آبادی
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

متوسط

۸۷- رُمان «آرزوهای بزرگ» از کیست و نویسنده‌ی آن اهل کجاست؟

- (۱) دانتِه - ایتالیا (۲) داستایوسکی - روسیه (۳) چارلز دیکنز - انگلستان (۴) آلفونس دوده - فرانسه
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

متوسط

۸۸- همه‌ی کتاب‌ها به جز کتاب، ترجمه‌ی تالیفات تاریخی ولتر است.

- (۱) پتر کبیر (۲) لویی چهاردهم (۳) شارل دوازدهم (۴) اسکندر مقدونی
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ساده

۸۹- نظامی در کدام بیت، مانند منظومه‌ی زیر، به آیه‌ی «فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» اشاره کرده است؟

«خجسته باد نام خداوند/ که نیکوترین آفریدگاران است/ و نام تو/ که نیکوترین آفریدگانی»

(۱) بر صورت من ز روی هستی	آرایش آفرین تو بستی
(۲) بی یاد توام نفس نیاید	با یاد تو یاد کس نیاید
(۳) ای هست، کن اساس هستی	کوته ز درت درازدستی
(۴) ای مقصود همّت بسندان	مقصود دل نیازمندان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم این گزینه چنین است: خداوندا! در آفرینش من زیباییِ تحسین‌برانگیزی قرار دادی.

متوسط

۹۰- عبارت «خود را بر در بگذار و در آی.» مفهوم کدام بیت است؟

(۱) کـهـتـری را کـه مـهـتـری یـسـابد	هـم بـسـدان چـشـم کـهـتـری مـنـگـر
(۲) یـک قـدم بـر سـر و جـود نـهـی	و ان دگـر در بـر و دود نـهـی
(۳) بـه خـوابـگـاه عـدم گـر هـزار سـال بـخـسـبـم	بـه خـواب عـافیت آن گـه بـه بـوی مـوی تـو بـاشـم
(۴) دـی مـی شـد و گـفـتم صـنـما عـهد بـه جـای آر	گـفـتا غـلـطی خـواجـه در این عـهد و فـا نـیـسـت

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم این گزینه چنین است: ترکِ تعلقات جسمانی برای اتصال به خداوند.

ساده

۹۱- مفهوم عبارت «وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد»، از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

(۱) زبانم را ثنای خود در آموز	(۲) کرم‌های تو ما را کرد گستاخ
(۳) عذر پذیرنده‌ی تقصیر ما	(۴) روز برآورنده‌ی روزی خوران

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه، تنها از ستایش خداوند سخن رفته است، در حالی که در گزینه‌های دیگر به گونه‌ای کرم و بخشایش خداوند آمده است.

متوسط

۹۲- «مردی به مردی دشنه بر بیداد بسته در خامشی‌ها قامت فریاد بسته» یعنی، امام خمینی (ره) مردی است که ...:

- (۱) با سکوت و بردباری در برابر بیدادگران، مردانه ایستاده است.
- (۲) آتش بیداد را خاموش کرده و چراغ دانش را برافروخته است.
- (۳) علیه ظلم به مبارزه برخاسته و سکوت حاکم بر جامعه را شکسته است.
- (۴) میدان را بر ستمکاران تنگ کرده و آرامش را به جامعه برگردانده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ساده

۹۳- با توجه به مفهوم عبارت زیر، بونصر از چه چیزی شکفت زده شده است؟

- «بونصر گفت: ای سبحان‌الله، زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده و آن را امیرالمؤمنین می‌روا دارد ستدن، آن، قاضی همان نستاند؟»
- ۱) عدم شبهه در مطابقت غزوها بر سنت پیامبر اسلام (ص)
 - ۲) خودداری بوالحسن بولانی از قبول طلاهای اهدایی امیر مسعود
 - ۳) عدم تردید امیرالمؤمنین در اخذ و مصرف طلاهای اهدایی امیر مسعود
 - ۴) بی‌غش و غش بودن طلاهایی که سلطان محمود از جنگ با کفار به دست آورده بود.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

متوسط

۹۴- صورت منظوم عبارت «چون وی قصد طعام کرد من ابا کردم، گفتم این غلام را در کار من کن» کدام بیت است؟

- ۱) گفتم انگشت به خوانت نهنم
 - ۲) کرد در ساحت آن خیمه نگاه
 - ۳) صوفی از ذوق گریبان زد چاک
 - ۴) هستم از وصف خوش آوازی او
- تسا نسب‌بخشی گسسه این سیهم
دید شب رنگ غلامی چون ماه
و ز جهان بی‌خبر افتاد به خاک
آرزومند حُدی سازی او

گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. بازگردانی بیت چنین است: تا این غلام را نبخشی، خوراکت را نمی‌خورم.

سخت

۹۵- مفهوم بیت «چه گفت آن سپهدار نیکو سخن که با بددلی شهریاری مکن» فرمانروایان را از چه چیزی

تحدیر می‌نماید؟

- ۱) سوء ظن
- ۲) سوء تدبیر
- ۳) بد اخلاقی
- ۴) بد رفتاری

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بد دلی: سوء ظن

ساده

۹۶- کدام بیت، توصیف خفقان حاکم بر عصر پیش از انقلاب است؟

- ۱) آییننه‌ی دل صاف نباید تا در او
 - ۲) نسیبرد آینه از آینه هرگز زنگار
 - ۳) زاهد چرا شکست دل من به سنگ طعن
 - ۴) دل‌ها اگر چه صاف ولی از هراس سنگ
- وا شناسایی صورت زشت از نیکو
چه دهی حیرت خود عرض به حیرانی چند
آییننه‌ی خدای نما را چرا شکست
آییننه بود و میل تماشا شدن نداشت

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. می‌گوید: دل‌های مردمان پاک بود اما از بیم رژیم شاه سخن ایشان از دل به زبان نمی‌آمد
(← بیان خفقان در آن زمان)

متوسط

۹۷- معنی واژه‌های «زندیق، سبّیت، سخره، غو، مُقر» به ترتیب کدام است؟

- ۱) بی‌دین - لجاجت - رام کردن - سنگ چخماق - قمارباز
- ۲) شرمسار - چهارپا - مسخره کردن - بانگ و فریاد - آشوب
- ۳) دهری - درندگی - ریشخند - دشمنی - تأیید کننده
- ۴) ملحد - درندگی - ریشخند - خروش - تأیید کننده

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «نگاه کنید به فهرست واژگان ادبیات پیش‌دانشگاهی.»

ساده

۹۸- معنی صحیح کلمه‌های «تالم - توسنی - تفرج - ثقبه» به ترتیب کدام است؟

- ۱) دردمندی - سرکشی - گشادگی خاطر - رخنه
- ۲) استواری - آزرده‌گی - پریشانی حواس - خدشه
- ۳) دمسازی - سستی - پراکندگی دل - سوراخ
- ۴) آرزومندی - عقب‌ماندگی - طلوع صبح - گودال

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. نگاه کنید به فهرست واژگان ادبیات پیش و ادبیات ۳.

ساده

۹۹- در عبارت «کسی را به نقصان منصوب مگردان، در هیچ وقت سستی و تائی مکن. از امر افضل به سبب سروری زایل، اعراض مکن. از مصائب، شکستگی و خاری به خود راه مده، با هیچ کس سفاهت مکن. به بطالت شادمان مباش. همیشه بر ملازمت سیرت عدل و استقامت و التزام خیرات مواظبت کن.» چند غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) دو
- ۲) سه
- ۳) چهار
- ۴) پنج

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. املائی واژه‌های «منصوب و خاری» نادرست و درست آن‌ها «منسوب و خواری» است.

متوسط

۱۰۰- در عبارت «با هزاران سوزش فراغ و آرزومند اشتیاق شرح واقعه‌ی حایل به کدام زبان داده شود که شدت صدمت و صولت سطوت آن راه عبارت بسته است. حق تعالی دقایق ماهیّات سوری و معنوی را در نظر مشاهده و عین مکاشفه‌ی او معین و مبین کناد تا وجود را از عدم و حیات را از ممات باز شناسد و از آن اعراض کند و بدین اقبال نماید تا ذات بی‌ظنیر او از حوادث اعصار مصون و مأمون باشد.» چند غلط املائی هست؟

- ۱) سه
- ۲) دو
- ۳) پنج
- ۴) شش

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. املائی واژه‌های «فراغ، حایل، و سوری» غلط و درست آن‌ها «فراق = دوری»، «هایل = ترسناک» و «صوری = ظاهری» است.

متوسط

۱۰۱- در کدام بیت جناس تام به کار نرفته است؟

- (۱) دادگسر آسمان کسه داد بشسر داد
(۲) باری است سر بر دوش من خواهم فکندن بار من
(۳) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ
(۴) داد تسو را داد تسا کسه داد دهسی تسو
- داد که تا خاکسپان رهنند ز بیداد
باری چو باری می کشم بر دوش هم بار شما
در معرضی که تخت سلیمان رود به باد
گسر ندهسی داد، داد از تسو کسند داد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ی «۳» «باد» در مصراع اول و دوم هر دو به معنی «حرکت هوا» است. در گزینه ی «۱» «داد» اول به معنی «حق» و دومی «فعل» است.

در گزینه ی «۲» در مصراع دوم «باری» قید است به معنی «به هر حال» ولی «باری» دوم از اسم + ی نکره ساخته شده است. در گزینه ی «۴» «داد» مصراع اول به معنی «حق» و دومی «فعل» است.

سخت

۱۰۲- در کدام بیت، آرایه ی حس آمیزی مشهود نیست؟

- (۱) تلخ مننشین شراب اگر داری
(۲) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق
(۳) رخ شاه کساووس پسر شرم دید
(۴) ما گر چه مرد تلخ شنیدن نه ایم لیک
- شور کم کن کسبب اگر داری
ثبت است بر جریده ی عالم دوام ما
سخن گفتنش با پسر نرم دید
تلخی که از زبان تو آید شنیدنی است

گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ی «۱» برای «نشستن» صفت «تلخ» حس آمیزی ایجاد کرده است. در گزینه ی «۳» برای «سخن گفتن» صفت «نرمی» و «سخن دیدن» حس آمیزی پدید آورده است. در گزینه ی «۴» «تلخ شنیدن» حس آمیزی دارد.

سخت

۱۰۳- در همه ی ابیات به جز بیت اسلوب معادله به کار رفته است.

- (۱) دخیل بسی جا ندهد غیر خجالت اثری
(۲) در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود
(۳) بسیا و ساز سفر ساز و زاد ره برگیر
(۴) سیل از کشور ویرانه تهی دست رود
- تیسر کج بعثت رسوایی تیرانداز است
تیر کج چون از کمان بیرون رود، رسوا شود
کسه عاقبت برود هر که او ز مادر زاد
بساده با مردم غافل چه تواند کردن؟

گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ی «۳» مصراع دوم ادامه ی مصراع اول است. در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» مصراع دوم تمثیلی برای مصراع اول است و بین دو مصراع بر پایه ی رابطه ی تشبیه وجود دارد.

متوسط

- (۱) شکسپیر - داستایوسکی - سروانتس - تولستوی
 - (۲) فرانتس فانون - تولستوی - جان اشتاین بک - آندره ژید
 - (۳) لوول تامس - سروانتس - ارنست همینگوی - فرانتس فانون
 - (۴) لوول تامس - ارنست همینگوی - چارلز دیکنز - داستایوسکی
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

متوسط

۱۰۵- جاهای خالی عبارت «سید محمد حسین بهجت مشهور به و متوفا به سال از شاعران معاصر که به تجدد و نوآوری مضمون گرایشی محسوس دارد. وی در قالب غزل، زبانی ساده و همگانی دارد و سادگی و عمومی بودن زبان و تعبیر، از موجبات رواج و شهرت شعر او گردیده است. به گونه‌ای که شعر او برای همگان مفهوم و مانوس و دارای حسن تأثیر است و تازگی مضمون، صور خیال، تعبیر و حتی قالب شعر، دیوان او را از بسیاری شاعران هم نسل او متمایز کرده است.» با کدام گزینه، کامل می‌شود؟

- (۱) ادیب نیشابوری - ۱۳۰۹ (۲) نسیم شمال - ۱۳۱۳ (۳) رهی - ۱۳۴۷ (۴) شهریار - ۱۳۶۷

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. نگاه کنید به کتاب ادبیات فارسی «۲» صفحه‌ی «۲».

ساده

۱۰۶- پدید آورندگان «سیر بی‌سلوک - داستان باستان - مردی در تبعید ابدی - ریحانه‌ی ادب» به ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) بهاء‌الدین خرمشاهی - محمد علی جمال‌زاده - علی اکبر دهخدا - احمد بیرشک
- (۲) بهاء‌الدین خرمشاهی - احسان یار شاطر - نادر ابراهیمی - محمد علی مدرس
- (۳) دکتر شفیع کدکنی - غلامحسین یوسفی - نادر ابراهیمی - مهدی بامداد
- (۴) رسول پرویزی - مهدی آذر یزدی - محمود دولت‌آبادی - خان بابامشار

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. نگاه کنید به کتاب زبان فارسی «۳»

متوسط

۱۰۷- با توجه با عبارت: «خطی را که ایرانیان در عصر اشکانی و ساسانی به کار می‌بردند و تا چند قرن بعد از اسلام هم در گوشه و کنار ولایات شرقی ایران برای نگارش آثار فکری و فلسفی مربوط به آیین‌های پیش از اسلام، به کار می‌رفته است، «خط پهلوی» می‌نامند.» اجزای تشکیل دهنده‌ی جمله‌ی پایه (اصلی) کدام است؟

- (۱) سه جزئی گذرا به مسند
- (۲) سه جزئی گذرا به مفعول
- (۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
- (۴) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خطی = مفعول / خط پهلوی = مسند / می‌نامند = فعل

متوسط

۱۰۸- در عبارت: «زبان فارسی، معرف سیمای معنوی و عامل تفاهم و تعاون و مظهر دستاوردهای متراکم اندیشه‌ی پیشینیان و

سند هویت و مایه‌ی سرافرازی و مهم‌ترین پشتوانه‌ی فرهنگی و بیانگر راز جان به در بردن این ملت در روزهای سخت و طاقت‌گداز و حاوی جوهر لیاقت ایرانیان رنج‌دیده و پر طاقت و زنده و پایدار، در طول تاریخی پر فراز و نشیب و سراسر ارزش‌مند و دراز دامن است.» به ترتیب چند «واژه‌ی مشتق - مرکب» و چند واژه‌ی «مرکب» وجود دارد؟
(۱) چهار - چهار (۲) چهار - پنج (۳) پنج - پنج (۴) پنج - شش

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های مشتق - مرکب عبارت‌اند از: «سرافرازی، جان به در بردن، رنج‌دیده، پرفراز و نشیب و سراسر». واژه‌های مرکب عبارت‌اند از: «دست‌آورد، طاقت‌گداز، پرتاقت، پایدار و درازدامن»

سخت

۱۰۹- اگر هسته‌ی هر یک از اجزای اصلی تشکیل دهنده‌ی عبارت «هوا هم چون نگاه وحشتناک غارها حرکتی نداشت.» به تنهایی مورد بررسی قرار گیرد، جایگاه درست تکیه‌ها کدام هجاها است؟
(۱) آغازی - پایانی - پایانی (۲) آغازی - آغازی - پایانی (۳) پایانی - آغازی - آغازی (۴) پایانی - پایانی - آغازی
گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ارکان اصلی جمله:

نداشت (فعل منفی)	حرکتی (اسم)	هوا (اسم)
فعل	مفعول	نهاد
تکیه در هجاهای آغازی	تکیه در هجاهای پایانی	تکیه در هجاهای پایانی

متوسط

۱۱۰- عبارت: «عشق، خود هم راه و هم راهبر است و مقام و منصب را در آن جایگاهی نیست.» به ترتیب چند تک واژ و چند واژه دارد؟

(۱) ۲۱ - ۱۶ (۲) ۲۱ - ۱۷ (۳) ۲۳ - ۱۷ (۴) ۲۲ - ۱۸

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تکواژها عبارت‌اند از:
عشق/خود/ هم/ راه/ و/ هم/ راه/ بر/ است/ / و/ مقام/ و/ منصب/ را/ در/ آن/ جای/ گاه/ ی/ ن/ است/ / = ۲۳ تکواژ. واژه‌ها عبارت‌اند:

عشق/ خود/ هم/ راه/ و/ هم/ راهبر/ است/ و/ مقام/ و/ منصب/ را/ در/ آن/ جایگاهی/ نیست/ / ۱۷ واژه

متوسط

۱۱۱- کدام عبارت اشکال نگارشی دارد؟

- (۱) او نه تنها درسخوان بلکه هم چنین ورزشکار هم می‌باشد.
- (۲) تنها کسانی خوشبخت می‌شوند که در راه علم قدم بگذارند.
- (۳) قطعاً حضور مشاور، مدیریت شرکت را تقویت خواهد کرد.
- (۴) در قدیم خانواده‌ها فرزندان خود را منبع درآمد تلقی می‌کردند نه سربار خانواده.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. دقیقاً توضیحات کتاب زبان فارسی «۳» صفحه‌ی ۲۴ است. «آوردن قیدهایی چون (نه) تنها، بلکه، هم‌چنین و نیز) به طور هم‌زمان در یک جمله درست نیست.»

ساده

۱۱۲- در کدام عبارت، جمله‌ی دو جزئی وجود ندارد؟

- ۱) خورشگر مغز سر آنان را بیرون می‌آورد و به مارها می‌خوراند تا درد ضحاک اندکی آرامش یابد.
- ۲) در اساطیر ایران، مار مظهري است از اهریمن و در این جا بر دوش ضحاک می‌روید که تجسمی است از خواهی ا
- ۳) از پا در آوردن مردم و مغز سر آنان را خوراک ماران کردن که پادشاه ستمگر چند ساعتی بیارامد، نمودار و مظهر بدترین صورت جور پیشگی است.
- ۴) ضحاک خانه‌ی آبتین را به آتش کشید، اما پسر به خواست خداوند بزرگ بالید و نیرو گرفت و نام و نشان خود و پدر را از مادر پرسید.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۱» جمله اول سه جزئی گذرا به مفعول/ جمله‌ی دوم چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم/ جمله‌ی سوم سه جزئی گذرا به مفعول است. در گزینه‌ی «۲» فعل «می‌روید»، در گزینه‌ی «۳» «بیارامد» و در گزینه‌ی «۴» فعل «بالید» جمله‌ی دو جزئی ایجاد می‌کنند.

سخت

۱۱۳- عبارت: «مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخورد و بخسبد و بخرد و بفروشد و زن خواهد» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

۱) در صحبت خلق جز پریشانی نیست	کنجی بنشین و جز قناعت مطلب
۲) نیست باز آمدن از فکر و خیال تو مرا	بسا رفیقان موافق سفر دور خوش است
۳) نهفته باش ز مردم که خلق دیو رهند	فرشته اوست که از چشم خلق پنهان است
۴) ای دل تو در این روز فراغت مطلب	وز مردم این زمانه راحت مطلب

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۲» مخاطب را «به همراهی با مردم» دعوت می‌کند. سه گزینه‌ی دیگر به «مردم گریزی» اشاره دارد.

سخت

۱۱۴- بیت «کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟

۱) سخن گرچه باشد چو آب زلال	ز تکرار خیزد غبار ملال
۲) بسه گویسنده گیتی برازنده است	کسه گیتی به گویندگان زنده است
۳) بگویم گرت هوش اندر سر است	سخن هر چه کوتاه بود، بهتر است
۴) همه وقت کم گفتن از روی کار	گزیده است خاصه در این روزگار

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۲» شاعر سخنوران را ارج نهاده است که با مفهوم بیت سوال که بر کم حرف زدن تأکید می‌کند، تناسب ندارد.

متوسط

۱۱۵- بیت «سعديا گر چه سخن دان و مصالح گویی به عمل کار بر آید، به سخن دانی نیست» با کدام بیت تناسب دارد؟

- ۱) بسيا که قصر امل سخت سست بنیاد است
 - ۲) گفتم این شرط آدمیت نیست
 - ۳) می رسد از ذوق هر کاری به معراج کمال
 - ۴) قول نیساید به کار، فعل بود در شمار
- بسیار بساده که بنیاد عمر بر باد است
مرغ تسبیح گوی و من خاموش
بر امید کارفرما کار کردن مشکل است
منکر گفتار شو، امت کردار باش

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ی «۴» دقیقاً معنا و مفهوم بیت به صورت دیگری بیان شده است.
«به عمل کار بر آید: فعل بود در شمار» «به سخن دانی نیست: قول نیاید به کار»

متوسط

۱۱۶- عبارت: «مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد» با مفهوم کدام بیت نامتناسب است؟

- ۱) دور از تو ستون خانه ی غم شده ام
 - ۲) آسمان سست پی، مرد شکوه عشق نیست
 - ۳) آسمان بار امانت نتوانست کشید
 - ۴) در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
- بار غم عالم همه بر دوش من است
رخش می باید که رستم را به میدان آورد
قرعه کار به نام من دیوانه زدند
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد

گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. تذکر: در صورت سوال از «امانت عشق» سخن به میان آمده است، و این که انسان مردانه و عاشقانه آن را پذیرفته است. این مفهوم در گزینه ی اول دیده نمی شود.

متوسط

۱۱۷- عبارت: «هر کسی را سیرتی بنهادام هر کسی را اصطلاحی داده ام» با کدام بیت متناسب نیست؟

- ۱) فلک به مردم نادان دهد زمام مراد
 - ۲) به هر که هر چه سزاوار بود بخشیدند
 - ۳) مدبری که به گل نکهت و به گل جان داد
 - ۴) حسد چه می بری ای سست نظم بر حافظ
- تو اهل دانش و فضلی همین گناهت بس
سکندر آینه و خضر آب حیوان یافت
به هر که هر چه سزا دید عاقبت آن داد
قبول خاطر و لطف سخن خداداد است

گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. بیت مورد سوال به آیه ی «قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ» اشاره دارد که با معنی «من در وجود هر کسی خوی و عادتی قرار داده و به هر کسی شیوه ای آموخته ام تا با آن منظور و مقصود خود را بیان کند» یکسان است. این مفهوم در گزینه ی «۱» دیده نمی شود.

متوسط